

Programmaverantwoording en Algemene middelen

1. Gezond en actief Venlo

Inleiding

Het programma 'Gezond en Actief Venlo' gaat over alle inwoners van onze gemeente. Het is een omvangrijk programma waarin invulling wordt gegeven aan een aantal wettelijke taken in combinatie met lokale en regionale ambities.

Het hoofddoel van het programma is het bieden van passende ondersteuning aan inwoners binnen de vastgestelde financiële kaders. Ondersteuning met name op het vlak van onderwijs, participatie, inkomensondersteuning, jeugd, Wmo en sport. Dit is nader uitgewerkt in vier programmaliijnen (Ontplooiing, Gezond & Vitaal, Meedoen en Zelfredzaamheid) die een sterke relatie met elkaar hebben.

Het mag duidelijk zijn dat de impact van Corona op deze "passende" ondersteuning fors was het afgelopen jaar, zowel qua resultaten, als qua uitvoering als financieel. Het merendeel van de ondersteuning is gewoon conform begroting doorgegaan. Hiernaast zijn er ook nieuwe vormen van ondersteuning geboden en zijn bepaalde vormen van ondersteuning (noodgedwongen) aangepast.

De Tozo is het meest in het oog springende voorbeeld van nieuwe ondersteuning, maar ook bijvoorbeeld de kindernoodopvang, de nachtopvang voor arbeidsmigranten en extra laptops voor het onderwijs waren activiteiten die niet voorzien waren in de begroting. Dit geldt ook voor het "overeind" houden van zowel sport - als gemeenschapsaccommodaties in een jaar waarin ze grotendeels noodgedwongen gesloten moesten zijn. Tot slot is er minder aanspraak gemaakt op de zorg- en vervoersvoorzieningen, waarbij er voor wat betreft de zorg waarschijnlijk ook sprake is van uitgestelde zorg, de zogenaamde inhaalzorg. Het is de bedoeling dat hiervoor een voorziening wordt getroffen.

Om te beginnen zijn we er trots op dat we het afgelopen jaar een forse stap hebben gezet in de herijking van het sociaal beleid, hetgeen u begin 2021 wordt aangeboden. Samen met de opiniepijlers zijn onze burgers en het maatschappelijk veld op een innovatieve en creatieve manier betrokken bij deze beleidsontwikkeling.

Voor wat betreft de programmaliijn Gezond & Vitaal is fors geïmproviseerd om de activiteiten op het vlak van gezondheid en sport zoveel mogelijk doorgang te laten vinden. Ingezet is op

uitvoering van de sportvisie en preventie trajecten. De voorbereidingen voor het zwembad en uitvoering van fase 1 van Vrijenbroek zijn onverkort doorgezet het afgelopen jaar.

Voor wat betreft onderwijs is de uitvoering van de budgetovereenkomsten doorgezet om te blijven voorzien in een goede onderwijshuisvesting en is er extra ondersteuning geregeld om het digitale onderwijs te faciliteren. Ook is positief dat de VSV-cijfers dalende blijven.

Ten aanzien van de uitvoering van de participatiewet was het een grillig jaar. Uitvoering van de TOZO, onverminderd blijven inzetten op het terugdringen van uitkeringen en een toegenomen logische vraag voor de armoederegelingen. Venlo is er zeer goed in geslaagd om in dit bijzondere jaar het aantal uitkeringen niet te laten verhogen.

Voor stichtingsbesturen van accommodaties, zowel sport als gemeenschaps, was het een bijzonder lastig jaar. Deels noodgedwongen gesloten en deels zwaar beperkende maatregelen. Financieel hebben we ze gesteund met extra steunmaatregelen.

Voor beschermd wonen is de beoogde afschaling (ambulantisering): van beschermd wonen naar beschermd thuis of zelfs naar zelfstandig wonen met individuele begeleiding onverkort doorgezet. Deze afschaling betekent wel dat de druk op individuele begeleiding en begeleiding groep (dagbesteding) is toegenomen, maar dit is juist het beoogde effect wat we willen bereiken.

Het bieden van ondersteuning in het kader van de WMO en Jeugdwet is grotendeels gewoon uitgevoerd. Uiteraard met extra maatregelen, maar geen grote beperkingen. Financieel heeft dit wel voor wat verschuivingen gezorgd in zowel de baten als lasten.

Het financieel resultaat van het programma is neutraal. Dit geeft een wat vertekend beeld omdat de Corona rijkssteun bij algemene middelen als baten (behalve tozo) zijn opgenomen en de lasten in dit programma zijn opgenomen. Als we deze baten ook in dit programma meerekenen is het resultaat van dit programma positief. Bij de Finrap waren ook nog extra uitgaven voor inhaalzorg voorzien, maar dit is (nog) niet opgetreden. Zeer waarschijnlijk treedt dit pas in 2021 op. Op programmalijs niveau zien we per product soms voordelen, soms forse nadelen. De toelichting hiervan treft u zowel in de financiële paragraaf van het programma als in de Covid paragraaf aan. Uiteraard kan Covid en programma niet volledig los van elkaar gezien worden en loopt dit deels ook door de activiteiten en de baten en lasten van het programma heen.

Samengevat zien we dat het programma ruim binnen de begroting is uitgevoerd, inclusief een klein positief resultaat op de definitieve afrekening van de zorgaanbieders. Inhoudelijk is het merendeel van de ondersteuning gewoon conform begroting doorgegaan. In de eerste corona maand (april) zagen we een lichte afname van de vraag naar ondersteuning, maar vanaf mei is dit weer gestegen naar het verwachte niveau. Wel hebben enkele pilots niet plaatsgevonden, zijn bepaalde vormen van ondersteuning aangepast en verwachten we in 2021 nog een vraag naar inhaalzorg. Hiernaast zijn er ook nieuwe vormen van ondersteuning geboden en zijn bepaalde vormen van ondersteuning

(noodgedwongen) aangepast. De wijze waarop treft u in de paragraaf "wat hebben we gedaan" aan.

Wat hebben wij bereikt?

De strategische (hoofd-)doelstelling/ ambitie van dit programma is een gezond en actief Venlo. Wij bieden onze inwoners passende ondersteuning binnen de vastgestelde financiële kaders.

Dit doen we via de volgende programmalijnen :

a) Gezond en Vitaal welke als doel heeft een bijdrage aan de gezondheid en kwaliteit van leven van onze inwoners te leveren.

We bereiken dit door uitvoering te geven aan onze wettelijke taken en ambities op het gebied van lokale gezondheidsbevordering, gezondheidsbescherming, sportbeleid en cultuurbeleid. De nota gezondheidsbeleid, de sportvisie en het cultuurbeleid bevatten de lokale speerpunten en bijbehorende ambities hiervoor.

Gezondheid en kwaliteit van leven is afgelopen jaar extra belangrijk geworden. Belangrijk is dat de reeds ingezette stijging van het waarderingscijfer van onze inwoners voor hun gezondheid (80=streefwaarde) continueert. Dit geldt ook voor de leefstijlscore (4,8) en beweegnorm (54%). Kleine pluspunten zijn de afname van rokende jongeren en het stijgen van de groenteconsumptie.

De deelname aan georganiseerde sport is (logisch) gedaald, de deelname aan ongeorganiseerde sport is noodgedwongen gestegen. Helaas zijn hier nog geen concrete cijfers over het afgelopen jaar van beschikbaar.

Tot slot volgt uit een recente kamerbrief en recente studies naar het welzijn, gezondheid en leefstijl van inwoners sinds de coronacrisis een zorgwekkend beeld. Zowel onze fysieke als mentale gezondheid is tanende en deels zal dat blijvend zijn.

b. Ontplooiing heeft als doel om onze inwoners zich in staat te stellen zich naar vermogen te ontwikkelen en te ontplooien zodat zij naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving.

We bereiken dit door ondersteuning op het vlak van met name onderwijs te geven aan onze inwoners en in het bijzonder onze jeugdige inwoners (2-23 jaar). Hierbij hebben we als gemeente hoofdzakelijk een faciliterende rol. Soms is hierbij een wettelijke grondslag, bijvoorbeeld bij onderwijshuisvesting. Soms is er een toezichthoudende rol, denk aan leerplicht maar ook aan het

voorkomen van de school te verlaten zonder startkwalificatie of vroegtijdig. We zijn in 2020 zeer actief geweest om het aantal Vroegtijdig schoolverlaters zo laag mogelijk te houden en zoveel mogelijk jeugdige Venlonaren te laten werken aan hun eigen ontplooiing.

De voorlopige vsv cijfers over het schooljaar 2019-2020 gepubliceerd door het Ministerie van OCW geven voor de gemeente Venlo een daling weer van 151 vsv-ers in 2018/2019 naar 118 in 2019/2020. landelijk komt het VSV percentage gemiddeld uit op 1.72%, de gemeente Venlo scoort met 1.60% onder het landelijk gemiddelde.

c. Meedoen heeft als doel dat iedereen naar vermogen meedoet in de samenleving en voor zover mogelijk zelf in het inkomen voorziet.

We bereiken dit enerzijds door het uitvoeren van wettelijke taken en lokale ambities ten aanzien van het verstrekken van uitkeringen, re-integratie, arbeidsmarkt- en armoedebeleid. Anderzijds bereiken we het versterken van de sociale cohesie en maatschappelijke participatie door het uitvoeren van de sociale basis en het faciliteren van de huizen van de wijk en gemeenschapsaccommodaties.

Concreet zien we dat aan het einde van het corona-jaar 2020 het aantal bijstandsuitkeringen nagenoeg gelijk was aan eind 2019 (2020 eindigt 0,3% hoger dan 2019).

Het gebruik van de armoederegelingen in 2020 is logischerwijs wel gestegen. Enerzijds door extra gebruik als gevolg van de corona crisis (bv. extra laptops), anderzijds mogelijk ook doordat de regelingen beter bekend zijn geraakt.

De beschikbare cijfers over de netto arbeidsparticipatiegraad in Venlo lopen ten tijde van de jaarrekening 2020 een jaar achter op het verantwoordingsjaar. In 2018 bedroeg de netto participatiegraad in Venlo 65,5%, in 2019 is deze gestegen naar 67,2%. Voor 2020 zijn nog geen actuele lokale cijfers beschikbaar.

Tot slot zijn de indicatoren voor sociale cohesie en maatschappelijke participatie nog niet geactualiseerd. Begin 2022 verschijnen de nieuwe cijfers waarlangs de ontwikkeling van deze indicatoren kan worden gemonitord.

d. Zelfredzaamheid heeft als doel de noodzakelijke ondersteuning te bieden die noodzakelijk is voor inwoners om zelfredzaam te blijven.

We bereiken dit door onze inwoners samen met zorgaanbieders en de sociale basis te ondersteunen waar nodig.

Deze ondersteuning van onze inwoners was in 2020 grotendeels gekleurd door de gevolgen van Corona. We hebben onder andere samen met de maatschappelijke opvangpartners bereikt dat niemand op straat hoefde te leven. In snel tempo is gezorgd voor uitbreiding van de opvangcapaciteit.

Samen met zorgaanbieders, ook binnen de sociale basis is actief en inventief ingezet op continuïteit in ondersteuning. Alles was erop gericht om de gevolgen van Covid voor onze inwoners zo goed als mogelijk te beperken. Dit is gedeeltelijk gelukt. Enerzijds bleken inwoners veel veerkracht te hebben en zelf -tijdelijk- oplossingen te hebben, anderzijds bleek ook duidelijk dat mensen waar ondersteuning beperkter was, achteruit gingen in hun zelfredzaamheid en vaardigheden. Doordat de gevolgen van Covid veel langer bleek te duren, heeft dit tot enorme druk op eenieder, ouders, jeugdigen, volwassene en ouderen en de mantelzorgers geleid.

Een belangrijk aspect temeer in deze tijd is de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Intensief is ingezet op scholing van medewerkers in verschillende beroepsgroepen om de signalering en aanpak te verbeteren.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Programmaliijn 1 Gezond en Vitaal

Deze programmalijn zet in op het gezond en vitaal houden van inwoners. Enerzijds door preventief te ondersteunen bij – het gemakkelijker maken van - een gezondere leefstijl, waaronder sport en bewegen. Anderzijds op aspecten die de fysieke en mentale gezondheid kunnen beschermen en bevorderen. We investeren dus in het versterken van de positieve gezondheid van inwoners. Daarmee voorkomen we dat inwoners later een onnodig zwaar beroep moeten doen op (kostbare) maatwerkvoorziening.

In 2020 hebben we het volgende gedaan om de positieve gezondheid te versterken:

Vorbereiding nota lokaal gezondheidsbeleid

In 2020 zijn de voorbereidingen gestart voor de herijking van het lokaal gezondheidsbeleid, dat in het voorjaar van 2021 gereed is. Het nieuwe beleid wordt integraal onderdeel van het herijkte sociale beleidskader. In dit beleidskader zitten belangrijke accenten op de beweging naar een preventie inzet, zoals positieve gezondheid, vitaliteit en veerkracht. De ingezette bewegingen rond de speerpunten (o.a. rookvrije generatie, eenzaamheid en de aanpak van overgewicht) hebben breed draagvlak voor voortzetting in de komende beleidsperiode. Tot slot willen we gericht blijven inzetten op het verkleinen van gezondheidsachterstanden in het kader van kansengelijkheid.

Uitvoering gezondheidsbeleid 2017-2020

Uit de tussentijdse evaluatie (09-2019) is gebleken dat de meeste doelstellingen uit het beleid al waren bereikt. In het laatste uitvoeringsjaar zijn diverse aanvullende resultaten geboekt. De

voortgang van het reanimatienetwerk (Hart voor Venlo) heeft u per RIB ontvangen. In de nieuwste gezondheidsmonitor jeugd van de GGD is onder meer een grote daling van het aantal jeugdigen dat rookt zichtbaar ten opzichte van 2015 en een toename van de groenteconsumptie. Het project Gezonde Basisschool van de Toekomst is in samenwerking met sport, jeugd en onderwijs verder ontwikkeld. De werkgroep Dementievriendelijk Venlo heeft nagenoeg alle activiteiten moeten annuleren vanwege Corona.

Innovaties volksgezondheid en preventie

Een deel van de nieuwe, innovatieve activiteiten is anders uitgevoerd in 2020 (zie de CoVID'19 paragraaf). Als gemeenten zetten we ook de komende jaren in op het ontwikkelen van dergelijke interventies en financieringsmodellen voor preventie in samenwerking met onder meer Coöperatie VGZ en partners in zorg en welzijn. Daarvoor is samen met deze partijen én regiogemeenten een gezamenlijk 'regiobeeld' opgesteld, met daarin de belangrijkste gedeelde opgaven. Dit zal in 2021 resulteren in een brede samenwerkingsagenda op het thema preventie.

GGD Limburg-Noord

In 2020 is een nieuw regionaal meerjarenbeleidsplan GGD vastgesteld met inspraak van de deelnemende gemeenten en gemeenteraden. Verder zijn de resultaten van de vierjaarlijks GGD Gezondheidsmonitor Jeugd gepubliceerd. Het rapport, de databank en andere GGD rapportages over de gezondheid en leefstijl van alle inwoners zijn per 2020 openbaar te raadplegen via het kennisplein: <https://vrln.databank.nl/>.

In 2020 hebben we het volgende gedaan om sport en bewegen te bevorderen:

Met de in november 2019 vastgestelde Venlo.fit sportvisie en sportaccommodatievisie 2030 hebben we de toekomstige koers voor sport, bewegen en sportvoorzieningen bepaald. In 2020 zijn we gestart met de uitvoering hiervan.

Pijler 1 Wij leren bewegen (vitale jeugd)

We hebben de kwaliteit van het bewegingsonderwijs verhoogd waardoor kinderen motorisch beter zijn gaan bewegen. Voor het basisonderwijs hebben wij via de JOGG-aanpak en de Gezonde Basisschool van de Toekomst kinderen en hun opvoeders bewuster gemaakt van een gezonde leefstijl en meer in beweging gebracht. Deze lijn trekken wij door naar het voortgezet onderwijs met de OGVO-leefstijlvisie en naar de leeftijd 2 tot 4 jaar.

Pijler 2 Bij ons beweegt iedereen

We hebben een ketenaanpak ingericht waarbij (kwetsbare) inwoners op maat geholpen worden om laagdrempelig in beweging te komen. Onderdeel hiervan is de Beweegpas, die we in de bestaande wijken zijn blijven uitvoeren. Ook hebben we via het project Iedereen Kan Sporten (IKS) meer inwoners met een beperking in beweging gebracht via aangepast aanbod bij sportverenigingen, aangepaste sportevenementen en naschools sportaanbod.

Pijler 3 Sportverenigingen en haar voorzieningen

We hebben diverse verenigingen ondersteuning geboden om hun vereniging te vitaliseren en

toekomstbestendig te maken. Daarnaast hebben we verenigingen in tijden van corona hulp en ondersteuning geboden, waardoor zoveel mogelijk leden met de konden blijven bewegen.

Pijler 4 Onze ruimte nodigt uit

Via deze pijlers hebben we in 2020 opnieuw behoeften rondom sport- en beweegvoorzieningen verkend. Op basis van behoeften faciliteren we inwoners om laagdrempelig te bewegen in de wijk en in de openbare ruimte. Hiervoor is ook input geleverd voor het beleidsplan IVOR.

In 2020 hebben we het volgende gedaan om onze sportvoorzieningen te versterken:

Bewegingsonderwijs basis- en speciaal onderwijs

We hebben alle basis- en speciaal onderwijs scholen gefaciliteerd in voorzieningen voor het geven van bewegingsonderwijs middels onze gymzalen, sportzalen en sporthallen. Scholen die geen gemeentelijke sportvoorzieningen in de naaste omgeving hebben, hebben we via een niet-gemeentelijke voorziening gefaciliteerd.

Zwembad

Nadat in 2019 een keuze is gemaakt voor de locatie van het nieuwe zwembad hebben we in 2020 gewerkt aan het programma van eisen voor twee varianten voor de nieuwbouw, ter voorbereiding op de besluitvorming begin 2021.

Sportkern Vrijenbroek (hockeyfusie)

In 2020 hebben we fase 1 van de uitbreiding gerealiseerd met de realisatie van een vierde hockeyveld. Tevens zijn de voorbereidingen voor de tweede fase getroffen.

Sporttarieven

Het besluit om de sporttarieven deels te verhogen is door de gemeenteraad vastgesteld tijdens de begrotingsbehandeling 2021 en gaat de komende jaren uitgevoerd worden.

Subsidies

De subsidies voor sport zijn herijkt. Hierbij zijn we in 2020 overgegaan van een waarderingssubsidies naar een stimuleringssubsidie waardoor subsidies beter aansluiten bij de doelen uit de sportvisie. Verenigingen maken kans op subsidie op basis van een ingediend plan, en dus niet meer op basis van het aantal jeugdleden. De herijking van de subsidies sport is onderdeel van de brede herijking van de subsidies.

In 2020 hebben wij het volgende gedaan op het gebied van cultuur:

In 2020 is de cultuurvisie "Het Cultureel Kapitaal van Venlo" vastgesteld. In deze visie staat hoe cultuur nog meer ingebed kan worden in de samenleving zodat de kracht van creativiteit en de bijdrage aan het cultureel vermogen van de stad en haar inwoners vergroot kan worden. Verbeeldingskracht van kunst en het deelnemen aan culturele activiteiten zijn aantoonbaar een belangrijke katalysator voor positieve gezondheid en maatschappelijke participatie. Daarom is cultuur een aandachtsgebied

binnen de Gezondste Regio en worden met het programma "Lust for Life" de voordelen van deelname aan cultuur op de gezondheid toegelicht en onderzocht.

Voor maatschappelijke participatie subsidiëren we onder andere een 80-tal verenigingen en stichtingen binnen het domein van amateurkunsten en volkscultuur. Het cultureel vermogen bij kinderen vergroten we ook door het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. De Bibliotheek is coördinator van het Taalhuis en breidt haar aanbod voor de aanpak laaggeletterdheid steeds verder uit. Ze doet dit integraal en dicht bij de problematiek.

Programmaliijn 2. Ontplooiing

Doelstelling van de programmaliijn Ontplooiing is dat iedereen in staat wordt gesteld om zich te ontwikkelen en te ontplooiën, om naar vermogen mee te kunnen doen in de samenleving. De nadruk binnen deze programmaliijn ligt op de jeugdige Venlonaar.

Wij hebben in 2020 sterk ingezet om onderwijsachterstanden in te lopen, schooluitval te voorkomen en voor iedereen gelijke kansen te bieden. Dit laatste doen wij in samenwerking met kinderopvang, primair- en voortgezet onderwijsbesturen binnen het programma: "Gelijke kansen door duurzame samenwerking".

Bij ons doel zich naar vermogen te ontwikkelen en te ontplooiën zodat iedereen naar vermogen kan meedoen in de samenleving, is een nadrukkelijke verantwoordelijkheid voor ouders/verzorgers weggelegd, wij hebben in 2020 ingezet op versterking van de ouderbetrokkenheid. In 2021 wordt deze beweging verder doorgezet.

Tegelijkertijd is gewerkt aan de duurzame toekomst van onze onderwijshuisvesting middels de voorbereidingen om te starten met renovaties van schoolgebouwen.

In 2020 hebben we het volgende gedaan:

Peuteropvang (kinderopvang 2-4 jarigen) en Voorschoolse en Vroeg schoolse Educatie (VVE) (2-6 jarigen)

In 2020 is het instrument Peutermonitor geïmplementeerd. De Peutermonitor geeft inzicht in het aantal peuters dat bij kinderopvangorganisaties de peuteropvang bezoekt en bij welke organisatie, alsmede voor welk aantal uren. In 2021 wordt op basis van de gegevens uit de monitor het proces van toeleiding en bereik (aantal peuters dat deelneemt) samen met de partners versterkt, met als doel het aantal peuters dat gebruik maakt van de peuteropvang verder te verhogen. In het jaar 2020 hebben wij voor gemiddeld 400 kinderen een VVE aanbod gerealiseerd

Schakelklassen (4 tot 12 jaar)

Kinderen in het primair onderwijs met een grote taal- en/of ontwikkelingsachterstand worden gedurende maximaal een jaar in een schakelklas geplaatst. Daar krijgen ze intensief taalonderwijs, zodat zij daarna op hun eigen niveau onderwijs kunnen volgen. In schooljaar 2020-2021 zijn er 11 schakelklassen in Venlo

Leerlingenvervoer

Om de toegankelijkheid van het onderwijs te waarborgen zijn gemeenten verplicht om passende vervoersvoorzieningen aan te bieden voor kinderen die daarvoor in aanmerking komen. Dit is verankerd in de Verordening leerlingenvervoer gemeente Venlo. In 2020 is versterkt ingezet op het bevorderen van de zelfredzaamheid van jongeren. In het jaar 2020 hebben gemiddeld 500 leerlingen gebruik gemaakt van leerlingenvervoer.

Onderwijsachterstanden beleid (OAB) / gelijke kansen

Uitgangspunt is dat ieder kind recht heeft op optimale ontwikkelingskansen, ongeacht waar zijn of haar wieg staat. In het jaar 2020 is met de schoolbesturen primair- en voortgezet onderwijs en kinderopvang verder gewerkt aan het programma: Gelijke kansen door duurzame samenwerking. In dit programma voor Venlose jongeren van 2 tot 20 jaar is het thema kansengelijkheid uitgesplitst in 4 kernthema's:

- vanuit onderwijsachterstandenbeleid ligt de focus op het bereiken van alle doelgroepkinderen;
- taal: cruciaal voor de ontwikkeling van ieders talent;
- gezondheid: zowel mentaal als fysiek gezond kunnen opgroeien;
- leefbaarheid: veiligheid thuis, op school en in de wijk als basis voor ontwikkeling.

Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)

Gemeenten zijn in het kader van het recht op onderwijs en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten verantwoordelijk voor het toezicht hierop. De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) is erop gericht dat leerlingen het onderwijs verlaten met een startkwalificatie. Voor jongeren in een kwetsbare positie zijn verdere stappen gezet om de gemeentelijke beleidsvelden zoals onderwijs, jeugd, participatie, werk en Wmo te verbinden om te komen tot een sluitende aanpak. In het schooljaar 2018-2019 kende de gemeente Venlo 151 voortijdig schoolverlaters (2017-2018; 167) In het schooljaar 2019-2020 zijn wij verder gegaan met onze aanpak. De verwachting is dat in het schooljaar 2019-2020 de ingezette daling verder doorzet.

Onderwijshuisvesting

De gemeente Venlo is verantwoordelijk voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting voor het primair- en voortgezet onderwijs. Het Onderwijshuisvestingsplan gemeente Venlo 2018-2038 is gebaseerd op de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting van de gemeente Venlo en de Venlose schoolbesturen. In het jaar 2020 is gewerkt aan de planvorming van : basisschool St. Martinus, (voortgezet) speciaal onderwijsschool Mytylschool Ulingshof (inclusief renovatie van de gymzaal en het therapiebad) , OBS Toermalijn, Groeneveldschool, de Rudolf Steinerschool en OBS de Koperwiek plus nieuwbouw van gymzaal de Koperwiek, dit om in 2021 te starten met de bouw- en renovatie-werkzaamheden. Verder zijn gesprekken gevoerd met OGVO en OG Buitengewoon om te komen tot definitieve planvorming rondom huisvesting van Praktijkonderwijsschool 't Wildveld, voortgezet speciaal onderwijsschool de Veldijk en aanpassingen aan den Hulster. De gesprekken over huisvesting van (voortgezet) speciaal onderwijsschool de Wijnberg zijn ook voortgezet

Passend Onderwijs

Het is de ambitie van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs om een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod te creëren dat ieder kind zich zoveel als mogelijk in een thuis nabije omgeving optimaal kan ontwikkelen. De gemeenten in Noord-Limburg en de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs PO en VO hebben in 2020 samengewerkt om de gestelde ambities te realiseren. Dit is een doorlopend proces. In het jaar 2020 is gesproken over de aanwezigheid van een dekkend onderwijs aanbod en het onderwijsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen. Deze gesprekken dienen in 2021 verder te worden afgerond.

Onderwijs schooljaar 2019-2020 woonachtig in Venlo

	aantal leerlingen
primair onderwijs	7.445
voortgezet onderwijs	5.429
speciaal onderwijs	345
voortgezet speciaal onderwijs	249
middelbaar beroepsonderwijs	2.748
onderwijs buitenland	85
totaal	16.301

Laaggeletterdheid

In 2020 is verder invulling gegeven aan een integraal uitvoeringsplan laaggeletterdheid. De gemaakte afspraken met de bibliotheek over de toekomst en verdere ontwikkeling van het Taalhuis Venlo zijn voortgezet, hier is subsidie voor verleend. Deze subsidie maakt het mogelijk om binnen het Taalhuis meer beroepskrachten en gekwalificeerde vrijwilligers in te zetten en te faciliteren. Hierdoor heeft het belang van het terugdringen van laaggeletterdheid meer bekendheid gekregen en zal laaggeletterdheid eerder en veelvuldiger gesignaleerd worden door professionals en de directe leefomgeving.

Volwassen educatie

Met het aanbod aan volwasseneneducatie proberen wij de zelfredzaamheid van onze inwoners te vergroten. Dit doen we door zoveel mogelijk inwoners die de Nederlandse taal, rekenen en/of digitale vaardigheden niet of onvoldoende beheersen, de kans te bieden deze vaardigheden op te doen of te verbeteren. Wij zijn centrumgemeente voor de Wet Educatie Beroepsonderwijs. De samenwerking met de andere gemeenten in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg is vormgegeven in een Regionaal Programma Volwassenen Educatie. In 2020 is uitvoering gegeven aan het regionale beleidsplan.

Inburgering

In het jaar 2020 is gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe Wet inburgering, deze nieuwe wet treedt per 2022 in werking. Met de nieuwe wet wordt een groot aantal wijzigingen doorgevoerd zodat de inburgering van nieuwkomers kan worden verbeterd.

Programmaliijn 3: Meedoen

Voor de programmaliijn Meedoen is het doel dat iedereen naar vermogen meedoet in de samenleving en voor zover mogelijk zelf in het inkomen voorziet.

In 2020 hebben we het volgende gedaan:

Sociale Basis

Onder de sociale basis verstaat gemeente Venlo: het geheel van organisaties, diensten, voorzieningen en betrekkingen die het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden samen kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving. Essentieel voor de sociale basis is de aanwezigheid van informele netwerken, burgeractiviteiten en betekenisvolle relaties tussen inwoners onderling en tussen inwoners, professionals en overheid. Een deel van dit brede begrip krijgt uitvoering middels subsidies (Jeugd, Sport, Sociale basis, etc.) maar ook andere burgerinitiatieven kunnen via bijvoorbeeld het SAM-fonds worden ondersteund.

In 2020 is een groot deel van de sociale basis op een vernieuwde wijze aanbesteed en gegund aan Inluzio Sociale Basis. Belangrijke onderdelen hiervan zijn:

- Meer ruimte bieden aan en stimuleren van burgerinitiatieven.
- Het ondersteunen van inwoners op gepaste wijze en stimuleren dat inwoners actief meedoen om buurtgenoten, familie of vrienden, die dat niet of minder kunnen, te helpen.
- De overtuiging dat iedere inwoner de potentie heeft om iets voor een ander te betekenen.
- In beginsel zijn inwoners en hun omgeving aan zet om ondersteuningsvragen op te lossen.
- Concreet zijn onder meer een aantal producten voor jeugd en gezin geïmplementeerd: gezinsondersteuning, kind en scheidingsloket, dagbesteding en open inloop jongeren, en de voorbereiding oggz voor jeugd en jongeren die per 1 januari 2021 vanuit Inluzio wordt verzorgd.

Sociale basis gaat breder dan alleen sociaal domein en breder dan de al brede opdracht die Inluzio omvat.

Inluzio heeft als nieuwe aanbieder in Venlo met een opstart in de eerste corona-golf een uitdagende start gehad, maar slaagt er steeds beter in de wegen te vinden en verbindingen richting samenleving en maatschappelijk veld te leggen. Het is nog te vroeg om al conclusies te trekken.

Gemeenschapsaccommodaties

De gemeenschapsaccommodaties leveren, in normale jaren, in de wijken een bijdrage aan de leefbaarheid en de mogelijkheden van inwoners om mee te doen en zelfredzaam te blijven. In het coronajaar 2020 is het belang van deze voorzieningen in het voorkomen van eenzaamheid pijnlijk duidelijk geworden. Om de kaders voor het toekomstgericht meerjarig beleid te verankeren kijken we terug middels de evaluatie van het beleid gemeenschapsaccommodaties 2016-2020. In deze evaluatie die in het eerste kwartaal 2021 wordt opgeleverd kijken we of de verschillende acties een bijdrage hebben geleverd of naar verwachting nog zullen leveren aan de doelstellingen van het beleid. Maar we zullen ook evalueren of en hoe corona een structureel effect heeft op de rol en positie van gemeenschapsaccommodaties. Op basis van deze terug- en deze vooruitblik zal een herijking van het gemeenschapsaccommodatiebeleid plaatsvinden.

Werk

Om betaald werk voor zo veel mogelijk inwoners bereikbaar te maken, bleven we ook in 2020 met ons netwerk van sociale partners, UWV, SW-bedrijven en gemeenten in Noord-Limburg aan een inclusieve arbeidsmarkt werken: een arbeidsmarkt die plaats biedt aan alle mensen, jongeren en ouderen en voor mensen met en zonder beperking.

In 2020 zijn onder meer de volgende resultaten behaald:

- Het regionale 'Perspectief op Werk'-actieplan is in uitvoering. Het actieplan zet in op meer werkfitte werknemers, meer geschikte werkplekken die aansluiten bij de vraag, betere matching tussen vraag en aanbod en scholing door middel van leerwerktrajecten. Uiteraard heeft corona effect gehad op de uitvoering van het actieplan.
- Op het Werkplein Venlo zijn in 2020 een aantal activiteiten gestart met als doel om ook in dit moeilijke corona-jaar zoveel mogelijk gericht te blijven op mensen aan het werk houden en helpen. Met een enorme tour de force, ook wegens het uitvoeren van verschillende extra inkomensondersteunende maatregelen (zoals de TOZO-regelingen), heeft het Werkplein Venlo een van de landelijke stijgende trend afwijkend resultaat gerealiseerd doordat het bijstandsvolume nagenoeg gelijk is gebleven.
- De ontwikkelde aanpak voor statushouders blijkt ook in 2020 succesvol. Onder invloed van corona wordt naast de focus op aan het werk gaan, in 2020 vooral ook ingezet op het voorkomen van werk-uitval of baanverlies. Daarnaast ondersteunt het statushouders-team ook bij de integrale benadering Vastenavondkamp.
- In 2020 groeit KanDoen verder in haar rol als werk- en activeringsvoorziening in de wijk. KanDoen wordt meer (h)erkend door gebruikers en inwoners en slaagt er steeds beter in om met beperkte middelen een verbindende, zinvolle en effectievere bijdrage te leveren. In 2020 worden een tweetal met Europees geld mogelijk gemaakte projecten gedraaid gericht op meer verbinding, inclusie en duurzaamheid en de inkomsten van KanDoen uit werkzaamheden voor derden groeien. Stappen richting een nog meer op de lokale gemeenschappen aangesloten voorziening worden gezet in de voorbereiding naar een nieuwe aanbesteding.

Inkomensondersteuning en armoedebeleid

In 2020 heeft de Stadspas voor participatie door minima de Geld Terug Regeling vervangen. Helaas hebben inwoners vanwege alle corona-maatregelen minder mogelijkheden gehad om gebruik te maken van de pas. Er is een start gemaakt met preventie van armoede en schulden op basis van life-events. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen om per 1 januari 2021 te starten met vroegsignalering van schulden op basis van betalingsachterstanden in de vaste lasten met als doel inwoners met schulden in een eerder stadium ondersteuning aan te bieden

Er is in 2020 een substantiële overbesteding op het armoedebudget.

Uitvoering WSW

Naast dat de Wsw voor medewerkers met een lagere loonwaarde vanuit de gemeente door KanDoen wordt uitgevoerd, hebben we via de Gemeenschappelijke Regeling WAA de WAA als uitvoerder voor de Wsw-werknemers met hogere loonwaarde.

De zoektocht naar een herijkte koers voor de WAA moest een pas op de plaats maken toen bleek dat de gemeenten Beesel en Bergen als mede-eigenaren van de WAA niet voornemens waren de vanuit

Venlo voorgestelde route mee te wandelen. De zoektocht is onder die invloed inmiddels omgebogen naar een meer gezamenlijke marsroute richting een op dit moment nog te bepalen nadere toekomst.

Programmaliijn 4 Zelfredzaam, waar nodig met ondersteuning

Om te beginnen is dit jaar veel inspanning verricht in regionale samenwerking met als resultaat een gezamenlijke inkoopstrategie van o.a. producten WMO en Jeugdwet. Deze strategie is gericht op innovatie, efficiency en samenwerking, om bij te dragen aan een toekomstbestendig zorglandschap en passende zorg en ondersteuning voor inwoners in de regio.

Passende ondersteuning

Zelfstandig opgroeien, zo nodig met ondersteuning

Onze inzet was in 2020 erop gericht om jeugdigen de meest passende jeugdhulp te bieden. Met zorgaanbieders voor de lokale maatwerkdiensten jeugd zijn relatiegesprekken gevoerd om de uitvoering van de contracten te monitoren. Hiervoor zijn we nadrukkelijker gebruik gaan maken van beschikbare data. Daarin zien we met name, dat als gevolg van Covid-19 de doorlooptijden zijn toegenomen in 2020, oftewel de periode dat een jeugdige gebruik maakt van jeugdhulp. Dit beeld zien we ook bij de landelijk ingekochte jeugdzorg. Voor een toelichting hierop verwijzen wij naar de Covid paragraaf.

We hebben in 2020 een analyse uitgevoerd naar de inzet van jeugdhulp bij niet-gecontracteerde aanbieders. Gebleken is dat het met name gaat over jeugdhulp in het kader van het woonplaatsbeginsel (jeugdigen die buiten de regio wonen) of voor specifieke interventies in een casus, die niet gecontracteerd zijn. Daarnaast hebben we te maken met groei van de bovengemiddelde zware zorgvraag, hetgeen ook een landelijke trend is. Waar we in het najaar 2019 op basis van onze informatie een hogere instroom verwachtten, lijkt dit zich nu iets te stabiliseren.

Samen met de andere gemeenten in Noord-Limburg, en op onderdelen met Midden-Limburg, hebben wij in het programma Sturing en Inkoop de visie op het toekomstige zorglandschap voor jeugdhulp uitgewerkt. Hiermee hebben we voorbereidingen getroffen voor de aanbestedingsprocedure die in 2021 doorlopen wordt, om te komen tot nieuwe contracten met aanbieders van de maatwerkdiensten jeugd per 2022. Met deze regionale samenwerking sorteren wij voor op de Norm voor Opdrachtgeverschap. Via dit afsprakenkader hebben wij in VNG-verband afspraken gemaakt over samenwerking op (boven)regionaal niveau binnen het domein Jeugd. Bij de regionale jeugdvoorzieningen is gewerkt aan een vernieuwde toegang tot crisishulpverlening (jeugdhulpverlening) en zijn samen met andere regio's In Limburg en Brabant nieuwe contracten voor de JeugdzorgPlus (gesloten jeugdzorg) gesloten. Bij de meeste regionale voorzieningen zien wij dat de instroom zich heeft gestabiliseerd ten opzichte van 2019.

In onze lokale toegang (sociaal wijkteam) zijn we begonnen met een pilot regievoering. Het wijkteam heeft gedurende een hulpverleningstraject periodiek contact met een aanbieder om te toetsen (regie) of de doelstellingen worden behaald. Om de transformatie en de doorontwikkeling van de toegang een impuls te geven zijn we in 2020 gestart met een pilot Specialistisch Ondersteuner Jeugd, om in samenwerking met huisartsenpraktijken een betere triage te doen voor jeugdigen met een

hulpvraag. We hebben vanuit de regionale transformatieagenda een aantal projecten in gang gezet, zoals coalitie Kansrijke Start, Nu niet zwanger, Voorzorg, BOR, Kind en scheidingsloket, 123 consultatie, Jouw Ingebrachte Mentor (JIM) en de voorbereiding van een wervingscampagne voor onder andere pleegouders. Voor al deze projecten staan in 2021 evaluaties in de planning, zodat beoordeeld of deze voldoende meerwaarde hebben om structurele afspraken over te maken.

Zelfstandig thuis, zo nodig met ondersteuning

Hulpmiddelen

Voor de maatwerkvoorziening Wmo-hulpmiddelen heeft Venlo samen met de gemeenten in Noord-Limburg en de gemeente Leudal een aanbestedingsprocedure doorlopen. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe raamovereenkomst per december 2020, met dezelfde leverancier als daarvoor. Deze leverancier verstrekt nieuwe en her-verstrekt gebruikte hulpmiddelen, verleent 24 uren service en zorgt voor het onderhoud van de hulpmiddelen. Vanwege feit dat het dezelfde leverancier is gebleven, ondervinden gebruikers geen hinder van de nieuwe contractering.

Algemeen zien we bij de hulpmiddelen eenmalig in 2020 een daling in het aantal aanvragen, wat duidelijk Corona gerelateerd is.

Huishoudelijke hulp (HBH)

Voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp heeft Venlo samen met de regiogemeenten een raamovereenkomst. Op grond van deze raamovereenkomst hebben in 2020 in totaal 11 aanbieders huishoudelijke hulp in onze gemeente geleverd, van wie sommige niet het hele jaar. De stijgende tendens van het aantal gebruikers vanaf 2019, voornamelijk het gevolg van de invoering van het abonnementstarief, heeft zich in 2020 voortgezet. Vanaf april tot einde zomer stagneerde de stijging, maar na de zomer heeft de stijging weer doorgezet en aan het einde van het jaar was het aantal cliënten op het niveau van de prognose aan het begin van het jaar. Door corona is de realisatie van het aantal uren huishoudelijke hulp achtergebleven. Het aantal gerealiseerde uren is door de stijging van het aantal cliënten echter wel hoger dan in 2019.

Toezicht en handhaving in de Wmo en de Jeugdwet

Toezicht kwaliteit

Het samenwerkingsconvenant voor het toezicht op de kwaliteit binnen de Wmo met de Noord-Limburgse regiogemeenten is met ingang van 1 januari 2020 opnieuw bekrachtigd en loopt twee jaar.

In 2020 is gewerkt aan 21 meldingen in het kader van de kwaliteit, waarvan er 12 zijn afgesloten. Bij 3 meldingen heeft onderzoek geleid tot bewustwording van de zorgaanbieders, over het zelf doen van een calamiteitenonderzoek in hun eigen organisatie volgens de richtlijnen van de gemeente. Enkele meldingen maken onderdeel uit van een nog lopend onderzoek en bij de overige meldingen was geen nader onderzoek nodig.

In 2020 is een regionaal meldpunt zorgsignalen Wmo en Jeugdwet ingericht, dat de toezichthouders kwaliteit en rechtmatigheid in februari 2021 in gebruik nemen. Hier kunnen signalen die betrekking hebben op kwaliteit en rechtmatigheid van de zorg, centraal worden gemeld. Om meer bekendheid, korte lijnen en bewustwording te creëren bij gemeenten over de rol en positie van de toezichthouder

kwaliteit, zijn in het laatste kwartaal van 2020 een aantal online bijeenkomsten georganiseerd, samen met de toezichthouders rechtmatigheid.

Toezicht rechtmatigheid

In 2020 hebben de toezichthouders 33 meldingen opgepakt, deels ook uit voorgaande jaren waarvan er 23 zijn afgerond. Deze hebben niet geleid tot een strafrechtelijk onderzoek. Geconcludeerd moet worden dat het moeilijk is om voldoende bewijs voor misbruik of fraude te verzamelen.

Naast onderzoeken en adviseren zijn de toezichthouders ook bezig geweest met het verder inrichten en verbeteren van werkprocessen en de samenwerking met de regiogemeenten en de MGR en het mee opzetten van het eerder genoemde meldpunt.

Verbinding Zorg en Veiligheid

Met het inregelen van de zorgcoördinatie bij mensenhandel zijn in 2020 de eerste stappen op het beleidsveld mensenhandel gezet. Casuïstiek mensenhandel wordt zowel in nauwe samenwerking met Veilig Thuis als met het Zorg- en Veiligheidshuis i.o. opgepakt.

De bestuurlijke borging van zorg en veiligheid is nog onvoldoende van de grond gekomen en blijft aandacht vragen.

Veilig Thuis

Door in de hele regio en bij verschillende beroepsgroepen medewerkers te scholen in het werken conform de visie "gefaseerde ketenzorg" wordt een forse impuls gegeven aan de samenwerking en de kwaliteit van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in de keten. Op basis van het in 2019 geïmplementeerde handelingsprotocol zijn in 2020 samenwerkingsafspraken tussen Veilig thuis en de gemeenten gemaakt en geïmplementeerd. Dit geeft duidelijkheid over verantwoordelijkheden en rollen en is ook forse kwaliteitsverbetering van het proces.

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Corona heeft een groot effect gehad op de maatschappelijke opvang in 2020. De rijksoverheid heeft tijdens de eerste lockdown in maart 2020 de gemeenten opgeroepen er zorg voor te dragen dat ook daklozen de mogelijkheid hadden tot social distancing en een plek hadden om zich terug te trekken. Daarnaast was, ook vanwege corona, het opvangen van mensen op slaapzalen niet meer passend. Er is onder hoge druk een nieuwe locatie geopend voor 18 personen en hiermee waren de mensen die dakloos zijn en op basis van de Wmo recht op opvang hebben van straat.

Gemeenten werd echter ook gevraagd niet-rechthebbenden, in de praktijk veelal arbeidsmigranten, opvang te bieden. In 2020 werden ca. 145 dakloze arbeidsmigranten bij Emmaus opgevangen. Met hulp en begeleiding van Barka hebben 35 personen weer werk en huisvesting gevonden en 36 personen hebben begeleiding gekregen bij hun terugkeer naar het land van herkomst.

Het beschermd wonen voert de gemeente Venlo onder mandaat uit voor 13 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten. De taak wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de regiogemeenten en met onze 21 gecontracteerde zorgaanbieders. Door deze intensieve samenwerking en actieve sturing van onze toegang is het gelukt om ruim binnen het aantal gecontracteerde plekken en het budget te blijven. Er wordt kwalitatief goede zorg- en ondersteuning geboden en er zijn geen

wachtlijsten. We zijn in 2020 geconfronteerd met een toenemende vraag aan safe houses. Dit is een tijdelijke beschermd wonen plek voor mensen die uitstromen uit een verslavingskliniek. Om dit te organiseren zijn er afspraken gemaakt met een aantal aanbieders uit het land. Tevens is in 2020 een start gemaakt met het project: regionale samenwerking voor inwoners met complexe problematiek. Hier wordt de doordecentralisatie van de taak beschermd wonen voorbereid en de inkoop per 2022.

Het transferpunt sociale huurwoningen is de komende jaren het instrument waar mensen vanuit een instelling de stap maken naar een zelfstandige en veelal sociale huurwoning. Dit transferpunt wordt het komende jaar verder doorontwikkeld. De uitstroom van beschermd wonen en de maatschappelijke opvang is onderdeel van de prestatieafspraken met de woningcorporaties.

Regionale traject sturing en inkoop Jeugd/Wmo/Beschermd Wonen/Participatie

In de regio Noord-Limburg is in 2019 een traject gestart om vanuit een gezamenlijke visie op het toekomstig zorglandschap ook te komen tot een regionale inkoop. Dit moet leiden tot nieuwe contracten met aanbieders vanaf 2022.

In 2020 is de gezamenlijke inkoopstrategie uitgewerkt voor Jeugd, Wmo, en Participatie.

Daarbij zijn er vele acties verricht waarbij voortdurend regionale keuzes gemaakt moesten worden, zoals:

- De markt is ingedeeld in segmenten en/of producten, en deze zijn beschreven;
- Er zijn keuzes gemaakt wat regionaal gecontracteerd wordt en wat lokaal;
- De bekostigingsmethodiek per segment of product is vastgesteld;
- De kwaliteitseisen per segment of product zijn beschreven met behulp van marktconsultaties;
- Kostprijsonderzoek verricht voor het vaststellen van de trajecttarieven;
- Het proces van inkoop is voorbereid.

Tegelijkertijd is ook gewerkt aan de opdracht voor de lokale toegangen en bedrijfsvoering. Al deze activiteiten zijn erop gericht dat de gemeenten gereed zijn per 1-1-2022 voor de nieuwe contractering.

Het onderdeel beschermd wonen was in eerste instantie ook onderdeel van het project sturing en inkoop. Door de complexiteit is ervoor gekozen om de inkoop beschermd wonen, maatschappelijke opvang en bemoeizorg en preventie onderdeel te laten zijn van het project "Regionale samenwerking voor inwoners met complexe problematiek". In dit project worden er afspraken gemaakt over o.a. de toegang, inkoop, governance en financiële afspraken tussen gemeenten.

Wat heeft het gekost?

In deze paragraaf wordt het totaal van de baten en lasten per programmaliijn gepresenteerd. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de grootste / belangrijkste afwijkingen die gerelateerd zijn aan dit programma en op de investeringen uit het investeringsprogramma 2020.

Exploitatie

bedragen x € 1.000

	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Vershil
1. Gezond en actief Venlo	Baten	80.848	74.411	92%	-6.438
	Lasten	258.335	252.237	98%	6.098
Saldo baten en lasten		-177.487	-177.827	100%	-340
Onttrekkingen aan reserves	Baten	1.014	610	60%	-404
Toevoegingen aan reserves	Lasten	1.092	1.084	99%	8
Saldo verrekening met reserves		-78	-474	611%	-397
Totaal resultaat programma		-177.565	-178.301	100%	-736

Bedragen x € 1.000

Middelen per Programmaliijn inclusief mutaties reserves	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Vershil
Gezond en Vitaal	Baten	3.161	2.063	65%	-1.098
	Lasten	13.794	14.013	102%	-218
Subtotaal Gezond en Vitaal		-10.633	-11.950	112%	-1.316
Meedoen	Baten	61.687	58.637	95%	-3.050
	Lasten	104.622	100.819	96%	3.803
Subtotaal Meedoen		-42.935	-42.182	98%	753
Ontplooiing	Baten	6.897	5.724	83%	-1.173
	Lasten	17.497	15.924	91%	1.574
Subtotaal Ontplooiing		-10.600	-10.200	96%	400
Zelfredzaamheid	Baten	10.118	8.597	85%	-1.521
	Lasten	123.514	122.566	99%	948
Subtotaal Zelfredzaamheid		-113.396	-113.969	101%	-573
Totaal resultaat programma		-177.565	-178.301	100%	-736

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Baten en lasten in de jaarrekening per programma".

bedragen x € 1.000

	Rekening 2020	Waarvan Covid-19	Rekening 2020 excl. Covid-19
Baten	75.021	1.383	73.638
Lasten	253.332	-1.762	254.084
Saldo	-178.301	-379	-177.922

Een nadere toelichting op bovenstaande tabel is opgenomen in de paragraaf Covid-19.

Restantkredieten

Bedragen x € 1.000

Kredieten programma 01	Kredietsoort	Krediet	Realisatie t/m 2019	Realisatie 2020	Restant krediet	Begrote uitgaven 2020	Prognose uitgaven 2020	% Gerealiseerd 2020 t.o.v. Begroot
Velddijk vervangende nieuwbouw	Uitbreiding	12.012	3.484	60	8.468	400	29	15%
MFA Arcen	Uitbreiding	9.373	9.282		91	91		0%
BMV Velden	Uitbreiding	13.588	13.477		111	111		0%
IHP+ onderwijshuisv. 2012	Uitbreiding	2.330	2.187	93	51	144	144	65%
IHP+ onderwijshuisv. 2013	Uitbreiding	9.574	6.860		2.714	1.000	1.000	0%
Uitbreiding VSO-LZ de Wijnberg	Vervanging	3.666	144		3.522	400		0%
Wijk- en dorpszaken GVVP 2017	Uitbreiding	105	15		89	10		3%
Levensd.verleng.buitensp.2018	Vervanging	280	165	84	31	115	115	73%
Renovatie OBS Harlekijn*	Vervanging		5	-5				
Renovatie Basisscholen Blerick	Vervanging	522	3		519	250		0%
Renovatie de Meule	Vervanging	1.643	4	66	1.573	400	66	16%
Renovatie Groenveldschool	Vervanging	1.246	2	100	1.145	400	400	25%
Renovatie 't Kapelke	Vervanging	467	452		15	15	15	0%
Renovatie Rudolf St. Educare	Vervanging	1.198	96		1.102	450	200	0%
Renovatie Mytyl. Ulingshof	Vervanging	1.772	15		1.757	700		0%
Renovatie top laag THC	Vervanging	586	476		111	111		0%
Renovatie SBO Kerobei/De Lings	Vervanging	942			942	500		0%
Nieuwb.hockeyveld Vrijenbroek	Uitbreiding	1.650		797	853	1.650	326	48%
Onderw.leerpak. Rudolf Steiner	Uitbreiding	21			21	21	21	0%
Ren.Titus Brandsmabasissschool	Vervanging	1.939			1.939	300		0%
Renovatie OBS Koperwiek	Vervanging	3.062		5	3.057	500	500	1%
Ren. basisschool St. Martinus	Vervanging	1.265		101	1.164	300	300	34%
Toekomst Zwembad	Vervanging	1.000		162	838	400	84	41%
WMO Hulpmiddelen 2020	Vervanging	750		750		750	750	100%
Buitensportaccommodatiebeleid	Uitbreiding	500		76	424	300	58	25%
Ren. Zwembad de Wisselslag	Vervanging	428			428	428		0%
Sporthal Gulick	Uitbreiding	100			100	50		0%
Totaal kredieten		70.022	36.666	2.289	31.067	9.796	4.008	23%

* Dit krediet is reeds eerder afgeraamd. Definitieve afsluiting vindt plaats middels de vaststelling van deze jaarrekening.

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Bijlage III Kredieten".

2. Leefbaar Venlo

Inleiding

Het programma Leefbaar Venlo is een breed geformuleerd programma waarin een variëteit aan producten, diensten en projecten is ondergebracht die direct de leefwereld van de inwoners raken. Het gaat om veiligheid, dienstverlening, groen, wegen, civiel, riolering, bereikbaarheid, woningbouw en voorzieningen en nog veel meer. Begrotingsposten die losse thema's lijken te zijn, echter voor de mensen in Venlo als één groot geheel. Dat vraagt ambtelijk, maar zeker bestuurlijk om een integrale aanpak. Een hechte samenwerking met de woningcorporaties, de Veiligheidsregio, politie, het Waterschap en andere partners is daarbij onmisbaar. Deze integrale aanpak is te vinden in het programma Leefbaar Venlo. Het belangrijkste aangrijpingspunt voor dit programma is 'een betrouwbare overheid zijn'; Bereikbaar, transparant, doen wat je zegt en zeggen wat je doet.

In 2020 hebben wij ingezet op het leveren van dienstverlening die aan de maat is en een goed onderhouden (schoon en heel) en veilige leefomgeving. Dat is het basisniveau waarop iedere inwoner van Venlo moet kunnen rekenen. Het daar niet aan voldoen tast direct het vertrouwen van de inwoners van de gemeente Venlo aan. Wij hebben hier in de afgelopen jaren, als gevolg van budgettaire druk, concessies aan moeten doen. In 2020 hebben wij een begin gemaakt met het repareren van de opgelopen achterstand.

Wat hebben wij bereikt?

De ambitie van dit programma is betrouwbare dienstverlening en een aantrekkelijke woon- en leefomgeving realiseren (dienstbaar, schoon, heel en veilig). Derhalve kent het programma de volgende programmalijnen (subdoelen):

De programmalijn **Dienstverlening** heeft als doelstelling het op een betrouwbare en klantgerichte wijze leveren van gemeentelijke diensten en producten

Wat hebben we bereikt?

De telefonische bereikbaarheid is verbeterd en het gebruik van de digitale kanalen is verder toegenomen.

- De gemeente was in 2020 goed telefonisch bereikbaar via het algemene nummer 14 077. De gemiddelde wachttijd voldeed aan de branchenorm.
- Op www.venlo.nl is een proef gestart met live chat. Dienstverlening via WhatsApp hebben we (tijdelijk) moeten stopzetten, omdat de leverancier geen overheden meer toeliet.
- We hebben ervoor gezorgd dat we voldoen aan het Besluit digitale toegankelijkheid (wcag2.1). Dit betekent dat alle websites van de gemeente voldoen aan de toegankelijkheidseisen zoals deze in het besluit zijn opgenomen. Dit is een proces dat de komende jaren in ontwikkeling blijft.

- Digitalisering van diensten bij levenszaken zorgt voor snellere dienstverlening met groter gemak voor de gebruiker. Vanaf 2020 kunnen uitvaartondernemers online aangifte van overlijden doen en bruidsparen hun huwelijk online aangeven.
- In 2020 is gestart met de conservering en digitalisering van het oud-archief Venlo 1272-1795.
- Met een nieuw ontwikkelde website voor het gemeentearchief kunnen we het publiek beter bedienen.

De invoering van de Omgevingswet ligt op schema.

- Ondanks het uitstel van de invoering van de Omgevingswet en de beperkingen door corona is in 2020 gewerkt aan de 'harde' aspecten (ICT, systemen en processen) en anderzijds aan 'zachte' (kennis en bewustwording).

De wijkgerichte aanpak is versterkt.

- In 2020 is de uitvoering van eenentwintig samenlevingsagenda's opgepakt.
- In 2020 is met de corporaties en de provincie een ruimtelijk-fysieke visie opgesteld voor de Vastenavondkamp, bestaande uit een toekomstbeeld en een ontwikkelstrategie om in gezamenlijkheid te komen tot een sterke, leefbare en veilige wijk.

De programmalijn **Openbare orde en Veiligheid** heeft als doelstelling dat burgers, bezoekers en bedrijven zich veilig voelen en zijn in Venlo.

Wat hebben we bereikt?

- Het voorbereiden en uitvoeren van zo'n vijftig maatregelen binnen de door de raad geprioriteerde thema's vervat in het plan van aanpak Wij Staan voor een Veilig Venlo.
- Het voorbereiden van het plan van aanpak Wij Staan voor een Veilig Venlo 2021-2022.
- Een significante toename van het veiligheidsgevoel van onze inwoners ten opzichte van 2016.
- Voorbereiden en uitvoeren van verschillende maatregelen in de aanpak van ondermijnende criminaliteit (procesplan Focus op Urgentie), met name in Blerick.
- Het voorbereiden van de kerntakendiscussie bij de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Een grote bijdrage aan de bestrijding van de Covid-19 pandemie.

De programmalijn **Wonen** heeft als doelstelling dat een aantrekkelijk, passend en toekomstbestendig woningaanbod wordt gerealiseerd.

Wat hebben we bereikt?

- In 2020 zijn (onder andere) de volgende woningbouwprojecten opgeleverd: Pontanusstraat in Blerick (Mosella BV: o.a. 18 koopappartementen), Prinsessensingel in Venlo (Lebe Groep: 24 studentenstudio's), Paul Guillaumestraat in Tegelen (Antares: 40 woningen, waarvan 14 levensloopbestendig, 16 koopwoningen), diverse projecten van Woonwenz waaronder bijvoorbeeld IJsvogelstraat in Venlo (34 levensloopbestendige huurwoningen), maar ook 17 villa's op Nieuw Stalberg in Venlo, 15 koopwoningen in Velden binnen het plan De Vilgert (BPD) en 8 koopwoningen in Lomm binnen het plan Meulenveld (BPD).

- Vijf woonwagenlocaties zijn inmiddels gerenoveerd en vier daarvan zijn ook al in eigendom overgedragen aan de corporatie. Eind 2020 is het bestemmingsplan Kaldenkerkerweg definitief vastgesteld. In 2021 zal ten behoeve van de realisatie van dat bestemmingsplan het handhavingstraject op deze locatie worden opgestart.
- In september is de 'regionale woonvisie Noord-Limburg 2020-2024' vastgesteld door de raad.
- In november zijn de parapluplannen Kamerbewoning en Wonen vastgesteld door de raad.
- Eind 2020 zijn de prestatieafspraken tussen gemeente, woningcorporaties en huurdersbelangenvereniging wederom vastgesteld.
- Het Uitvoeringsprogramma VTH 2020 is vastgesteld en grotendeels uitgevoerd.

De programmalijn **Omgeving** heeft als doelstelling dat een kwalitatieve en toekomstbestendige leefomgeving wordt gerealiseerd

Wat hebben we bereikt?

- De Agenda Groen & water is in september vastgesteld en krijgt een vervolg in de Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR) en het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) met de bijbehorende beheers-uitvoeringsplannen.
- In samenwerking met het waterschap, andere overheden en bewoners is voor de dijkversterkingslocaties Arcen en Baarlo – Hout-Blerick een voorkeursalternatief voorbereid onder het HWBP.
- Het extra krediet groenvoorzieningen 2020 is benut om te starten met groot onderhoud en vervangingen van groenvoorzieningen en hiermee de kwaliteit op te trekken naar het vastgestelde ambitieniveau (basis op orde).
- Er is geïnvesteerd in geluids-, lucht- en bodemkwaliteit.

De programmalijn **Bereikbaarheid** heeft als doelstelling dat een verkeersveilige en bereikbare leefomgeving wordt gerealiseerd.

Wat hebben we bereikt?

- In 2020 is een start gemaakt met het opstellen van het nieuwe parkeerbeleidsplan voor de gehele gemeente Venlo middels een objectieve evaluatie van de vraag, het aanbod en de knelpunten. Per deelgebied is nu de specifieke parkeersituatie in beeld als basis voor een breed opgezet participatietraject dat in 2021 zal plaatsvinden.
- Projecten met betrekking tot binnenstadslogistiek zijn opgestart (deelauto ondernemers, Hanos aan de Stekker, verkenning van mobiliteitshub) en worden inhoudelijk afgestemd binnen programma Circulair.
- In het kader van behoud voldoende parkeercapaciteit is:
 - o gestart met de realisatie van een tijdelijke parkeergarage Arsenaal;
 - o een haalbaarheidsonderzoek voorbereid dat in 2021 uitgevoerd wordt enerzijds op locatie (ondergronds) Julianapark en anderzijds locatie (en in samenwerking met) NS Station. Deze laatste locatie is met name interessant als mogelijkheid van een mobiliteitshub.
- Er is gestart met het opstellen van een uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid.

- De jaarlijkse Subsidie Verkeerseducatie van de provincie is wederom ingezet voor verkeerseducatieve projecten in het basis- en voortgezet onderwijs.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Programmalijn 1: Dienstverlening

Telefonische bereikbaarheid

We zijn enkele jaren geleden een traject gestart om de telefonische dienstverlening te verbeteren. In het klantcontactcentrum zijn aanpassingen doorgevoerd op het gebied van procesmanagement, kennismanagement en personeel. Dit heeft gezorgd voor een sterke daling van de telefonische wachttijden. Ook in het bijzondere jaar 2020 zijn we er in geslaagd de branchenorm voor telefonische wachttijden te halen.

Dienstverlening via digitale kanalen

We zien nog steeds een stijging van het gebruik van de digitale kanalen. In 2020 is een proef gestart met het inzetten van live chat op de website. Hierbij kunnen bezoekers van www.venlo.nl direct op webpagina's vragen stellen aan een medewerker van de gemeente.

Het dienstverleningskanaal WhatsApp is tijdelijk stopgezet op laste van de leverancier. Dit hopen we in 2021 weer op te kunnen starten.

We hebben ervoor gezorgd dat we voldoen aan het Besluit digitale toegankelijkheid (WCAG2.1). Dit betekent dat de teksten, beelden, animatiefilmpjes of multimedia-inhoud (video of audio) op onze websites voldoen aan eisen van toegankelijkheid voor mensen met een functiebeperking.

Levenszaken

In 2020 zijn we verder gegaan met de digitalisering van de dienstverlening. Zo kunnen uitvaartondernemers inmiddels online aangifte van overlijden doen en kunnen aanstaande bruidsparen nu ook online huwelijksaangifte doen.

Om de (online) klantreis beter te ondersteunen hebben we in 2020 een marktconsultatie uitgevoerd die in 2021 moet leiden tot de aanbesteding en implementatie van nieuwe soft- en hardware.

Adreskwaliteit BRP en registratie niet-ingezetenen (RNI)

Om misbruik en fraude tegen te gaan is van belang dat de adresgegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) juist zijn. Hierbij is samenwerking cruciaal. We nemen als Venlo al enige tijd deel aan de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA). Ook intern is ingezet op meer samenwerking: betrokken gemeentelijke organisatieonderdelen, in het bijzonder team Levenszaken en team Veiligheid en Wijkgericht Werken, trekken steeds beter met elkaar op om risico's te signaleren en misstanden op te sporen (bijvoorbeeld overbewing).

In 2020 is mogelijk gemaakt dat geregistreerde niet-ingezetenen (RNI) wijzigingen in hun gegevens doorgeven met een digitaal formulier op onze website. Hierdoor houden we hun persoonsgegevens in de BRP beter actueel.

Gemeentearchief

In 2020 zijn verschillende conserverings- en digitaliseringsacties met betrekking tot het belangrijke en kwetsbare Oud Archief (1272-1795) volgens planning uitgevoerd. Ook de digitalisering van de bidprentjes verloopt voorspoedig.

De fysieke dienstverlening in het Gemeentearchief lag vanwege de corona-maatregelen gedurende het grootste deel van het jaar stil evenals de inzet van vrijwilligers. De digitale dienstverlening is voortgezet.

De vernieuwde website voldoet aan de verwachtingen. Een enquête onder de klanten van het archief heeft bruikbare inzichten opgeleverd in mogelijke verbeteringen van de dienstverlening.

De achterstanden van de analoge archieven die bij documentenbeheer zijn aangeleverd, zijn volledig weggewerkt. Er is tevens veel voortgang geboekt in het vernietigen en overbrengen van dossiers waarvan de bewaartermijn is verstreken.

Implementatie Omgevingswet

Als gevolg van corona en het niet tijdig gereed zijn van het (landelijke) Digitale Systeem Omgevingswet (de noodzakelijke digitale ondersteuning van de beoogde veranderingen) is de inwerkingtreding van de Omgevingswet met een jaar uitgesteld tot 1 januari 2022.

Desalniettemin zijn in 2020 organisatiebreed en in nadrukkelijke samenhang met onze netwerkpartners, verdere voorbereidingen getroffen van de implementatie van de Omgevingswet.

Dit geldt zowel voor de 'harde' aspecten (systemen, ICT, processen) als de 'zachte' (cultuurverandering in de organisatie). Dat laatste is een belangrijk onderdeel van de organisatieontwikkeling en wordt georganiseerd in samenhang met de doorontwikkeling van het wijkgericht werken (burgerparticipatie).

- In het kader van de pilot Omgevingsplan (vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet) heeft een verdere doorontwikkeling van het concept Omgevingsplan voor de kern Tegelen plaatsgevonden. De gevraagde integraliteit in combinatie met de steeds concreter wordende contouren van de wet vraagt veel interne en externe afstemming.
- Als gevolg van corona waren groepsbijeenkomsten vaak niet mogelijk. Nadere afstemming heeft veelal via videobellen en (landelijke) bijscholing via webinars plaats gevonden. Met oefenen van de nieuwe werkwijze via een intake- en omgevingstafel bij vergunningverlening is een start gemaakt. Als gevolg van het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en corona is het interne opleidingsprogramma voor een belangrijk deel doorgeschoven naar 2021.
- Vanuit de VNG is ook voor Limburg een Regionaal Implementatiecoach Omgevingswet aangesteld die gemeenten ondersteunt bij de implementatieopgave. Daartoe zijn o.a. een achttal regionale werkgroepen ingericht. In de belangrijkste hiervan participeert Venlo of vervult een trekkersrol.

Wijkgericht werken

Een van de speerpunten binnen deze programmalijs is het door-ontwikkelen van het wijkgericht werken. Wij willen de gemeente dichterbij haar inwoners brengen en omgekeerd. De afgelopen jaren hebben we hiertoe al belangrijke stappen genomen, die we in 2020 hebben geconcretiseerd in het oppakken van de uitvoeringsplannen van de samenlevingsagenda's in eenentwintig wijken en dorpen. De samenlevingsagenda is een belangrijk instrument waarmee burgerparticipatie én sociale

cohesie in de wijk verder invulling krijgt. Het opstellen ervan zal nadrukkelijk worden verbonden met de P&C-cyclus en de interne bedrijfsvoering. De uitvoering heeft in 2020 nadrukkelijk te maken gekregen met de genomen Coronamaatregelen. Hierdoor zijn met name fysieke zaken in de buitenruimte wel opgepakt door bewoners en gemeente en zijn de sociaal-maatschappelijke veelal uitgesteld tot 2021 omdat allerlei bijeenkomsten, vieringen, etc. geen doorgang mochten vinden. De ruimtelijk-fysieke visie Vastenavondkamp is conform afspraken opgesteld en eind 2020 bekrachtigd in een bestuurlijk overleg hierover. In het eerste kwartaal van 2021 wordt deze visie ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd, waarbij de afspraken tussen provincie, corporaties en gemeente zijn vertaald in een uitvoeringsagenda en bijbehorende provinciale subsidiebeschikking.

Programmalijn 2: Openbare Orde & Veiligheid

Crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweezorg

De vertegenwoordiging van de gemeente heeft zich in 2020 waar mogelijk sterk gemaakt voor het starten van een kerntakendiscussie binnen de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord voor wat betreft de brandweer (i.v.m. de uitspraak Europees Hof over vrijwilligers). Verder maakt Venlo zich ook nog steeds hard voor een wijziging van de stemverhouding om hiermee de invloed in balans te brengen met de financiële inbreng van Venlo ten opzichte van de andere deelnemende gemeenten.

Het betreft immers een gemeenschappelijke regeling van vijftien gemeenten waarbij besluitvorming plaatsvindt op basis van het standpunt van de meerderheid. Daarmee bestaat er een afhankelijkheid van andere gemeenten voor wat betreft besluitvorming inzake normaliter raadverantwoordelijkheden als beleid en budget. De (negatieve) financiële gevolgen van besluiten door het Algemeen Bestuur VRLN worden door de vijftien gemeenten gedragen.

Naast bovenstaande discussies, hebben we in het afgelopen jaar ook te maken gehad met de covid-19 pandemie, waarvan de financiële gevolgen en consequenties nog niet duidelijk zijn. Dit zal bij de behandeling van de jaarrekening 2020 Veiligheidsregio Limburg-Noord in het tweede kwartaal van 2021 duidelijk worden.

Veiligheid

Binnen de kaders van het plan van aanpak 'Wij Staan voor een Veilig Venlo' hebben we een vijftigtal veiligheidsmaatregelen voorbereid die alle onder een van de drie geprioriteerde thema's vallen.

Deze thema's zijn: 1. Adresgerelateerde problematiek, 2. Veiligheid en Zorg (Personen met verward gedrag en Jeugd) en 3. Ondermijnende criminaliteit.

Er zijn afspraken in opgenomen over de rollen en inzet van de gemeente en partners om de gestelde doelen te bereiken. Gemeente Venlo is regisseur en (mede-)uitvoerder van deze maatregelen.

Specifiek voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit is een procesplan Focus op Urgentie (FoU) gemaakt en in uitvoering.

Programmaliijn 3: Wonen

Passend woningaanbod voor huidige en toekomstige inwoners

- Op basis van het 'Beleidskader huisvesting arbeidsmigranten (short-stay)' is verder gewerkt aan de realisatie van goede voorzieningen voor kortverblijvers.
- Met de nieuwe regionale woonvisie als basis is gestart met het verder uitwerken op lokaal niveau. Dit moet leiden tot een nieuwe lokale woonvisie. De raad heeft hiervoor al de belangrijkste thema's meegegeven.
- Het woonwensenonderzoek en de woonzorganalyse zijn opgestart en geven inzicht in de woningbehoefte en woonzorgvraag van onze inwoners, beide onderzoeken dienen als basis voor het nieuw op te stellen lokaal woonbeleid.
- Ook dit jaar zijn er weer startersleningen verstrekt.
- De samenwerking tussen gemeente en corporaties is voortgezet en verder geïntensiveerd.

Het aantrekkelijk houden van de woonomgeving.

- Door het afhandelen van, toezicht houden op en handhaven van aanvragen en meldingen van omgevingsvergunning en de afhandeling van klachten en handhavingsverzoeken hebben we een bijdrage geleverd aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Door het houden van toezicht zijn milieu- en bouwincidenten voorkomen.
- Het Uitvoeringsprogramma VTH 2020 (UP VTH 2020) is grotendeels uitgevoerd, evenals de basistaken uit het Uitvoeringsprogramma van de RUD.
- Er zijn 508 omgevingsvergunningen verleend waarvan 391 vergunningen voor de activiteit bouwen en 340 conceptaanvragen afgehandeld. Dat is ruim 10 % meer dan geraamd.
- Er zijn bijna 600 (sloop-, milieu- en bodem-) meldingen/ontheffingen afgehandeld.
- Er zijn meer omgevingsvergunningen activiteit bouwen gecontroleerd dan geraamd. Door corona zijn veel volledige milieucontroles vervangen door thematische of administratieve controles.
- Er zijn minder integrale controles als gevolg van corona uitgevoerd bij (illegale) kamerverhuurpanden die overlast veroorzaken. Dit werkt vertragend op de aanpak van deze panden.

Programmaliijn 4: Omgeving

Het in stand houden en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

- De inspanningen die geleverd zijn ten aanzien van het verbeteren van de *geluidskwaliteit*, *luchtkwaliteit* en *bodemkwaliteit* worden in samenhang verantwoord binnen programma Wat hebben wij daarvoor gedaan?
- *Externe veiligheid*: Het uitvoeringsprogramma Impuls Omgevingsveiligheid is in opdracht van RUD uitgevoerd. Als voorbereiding op de Omgevingswet, zijn in 2020 de aandachtsgebieden van Venlose risicobedrijven bepaald. Voor Greenport Business is een innovatief veiligheidskwaliteitsplan opgesteld, in samenwerking met de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Daarnaast vervulden we als centrumgemeente een coördinerende rol binnen dit vakgebied en leverden we expertise aan regiogemeenten.

Beheer en onderhoud openbare ruimte en Omgevingskwaliteit

- Er is uitvoering gegeven aan het dagelijks beheer en onderhoud (regulier werk) van o.a. infra, groenvoorzieningen, afval, civiel, en mobiliteit conform de vigerende beheer- en onderhoudsplannen. Bij de uitvoering van de reguliere beheer- en onderhoudswerkzaamheden is, daar waar het kon, ook groot aantal items meegenomen die door bewoners zijn aangedragen via de Samenlevingsagenda.
- Daarnaast is het extra krediet groenvoorzieningen 2020 benut om een aanvang te maken met het groot onderhoud en vervangingen van groenvoorzieningen: 'basis op orde'. De uitvoering hiervan is gestart in december 2020.
- In lijn met de ontwikkeling van de Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR) is het Integrale Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) ontwikkeld. IVOR zal in het 1ste kwartaal van 2021 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de raad.
- Verder is uitvoering gegeven aan de gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk waterbeheer volgens het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) en de daarbij behorende uitvoeringsprogramma's GRP (2018, 2019 en 2020) . In verband met een aantal ontwikkelingen is gewerkt aan de financiële actualisatie van de exploitatie van het GRP. In deze concept exploitatie wordt de door de gemeenteraad gekozen ambitie voor klimaatadaptatie (bij de vaststelling van de Agenda Groen en Water) verwerkt voor zover dit onder het onderdeel stedelijk water gebracht kan worden. Ook is het areaal stedelijk oppervlaktewater (o.a. vijvers, watergangen, kleine duikers) geïnteriseerd. In de nieuwe concept exploitatie GRP zijn aanvullende middelen opgenomen, om te werken aan de "basis op orde" voor het stedelijk oppervlaktewaterbeheer. De vaststelling van het nieuwe "Gemeentelijk rioleringsplan Venlo Financiële actualisatie exploitatie 2020-2031" met als subtitel "Watersysteem in conditie opstap naar invulling klimaatambitie" is gepland in het voorjaar van 2021.
- Lopende het jaar zijn meerdere (onderhouds)werken en projecten in de openbare ruimte voorbereid en gerealiseerd (ook ten behoeve van programma Centrumstad). Enkele voorbeelden zijn de onderdoorgang Vierpaardjes, de reconstructie Keulse Poort, de rioolvervanging Deken van Oppensingel, de reconstructie Lage Loswal in Q4 en, in samenspraak met de corporaties, de openbare ruimte bij diverse woningbouwprojecten.
- In 2020 was er geen budget voor kunst in de openbare ruimte beschikbaar. Bij de begrotingsbehandeling 2021 heeft de raad een motie aangenomen dat er een platform beeldende kunst gerealiseerd moet worden. Voor cultuur (incl. beeldende kunst) worden vanaf 2021 weer structureel middelen vrijgemaakt.

Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) is een overkoepelend rijksprogramma om de dijken in Nederland veilig te maken en te houden. Dit raakt vaak de openbare ruimte, waardoor de dijkverbeteringen niet op zichzelf staan. Venlo geeft binnen dit programma samen met partners én inwoners uitvoering aan de wettelijke eisen aan de hoogwaterveiligheid. Venlo staat hierbij vooral voor de ruimtelijke kwaliteit, een goede openbare ruimte en het slim combineren van opgaven. Het waterschap staat voor veilige en duurzame dijken. Samenwerken in deze structuur is intensief en complex. Niettemin zijn in de samenwerking goede stappen voorwaarts gezet tussen de partijen:

- er zijn afspraken voorbereid om samen tot een gebiedsontwikkeling te komen in Laerbroeck, onderdeel van de dijkverlegging Baarlo – Hout-Blerick;
- in Arcen zijn bewoners een crowdfundingactie gestart om een zelfsluitende waterkering te financieren omdat deze oplossing aanzienlijk duurder is. In dit verband heeft de raad in november opgeroepen om ook als gemeente een bijdrage te leveren.

Programmaliijn 5: Bereikbaarheid

- Voor het parkeerbeleidsplan zijn alle factoren die beschikbaar zijn én van invloed zijn op de parkeersituatie per deelgebied (denk aan demografie, voorzieningen e.d.) in beeld gebracht om de parkeerbehoefte in te schatten. Dit, afgezet tegen de parkeercapaciteit en (waar beschikbaar) parkeerdrukmetingen, geeft een helder beeld van de parkeerbalans (vraag vs. aanbod) per deelgebied. Daarnaast is er een brede enquête uitgezet bij de gebruikers (o.a. bewoners en ondernemers) en heeft een analyse plaatsgevonden van meldingen en klachten. Samen met de input vanuit de samenlevingsagenda hebben we zo een beeld gekregen van de knelpunten. Al deze data is input voor het (digitale) participatietraject waarmee we in 2021 aan de slag gaan om per deelgebied de mogelijke oplossingsrichtingen en kansen te verkennen die uiteindelijk moeten leiden tot het nieuwe parkeerbeleid.
- Er is een subsidie aangevraagd bij het rijk (Investeringsimpuls Verkeersveiligheid) en deze is ook gehonoreerd. Hiermee kunnen we in 2021 een aantal projecten uitvoeren: de voorbereiding daarvan is al gestart.
- Als gevolg van corona is er in 2020 geen reguliere inzet geweest tijdens drukke dagen. Wel zijn er verkeersmaatregelen uitgevoerd om de instroom te beperken en zodoende drukte in het centrum te voorkomen.
- Jaarlijks kunnen scholen (basis- en voortgezet onderwijs) een beroep doen op de provinciale Subsidie Verkeerseducatie voor verkeerseducatieve projecten. De gemeente beoordeelt de aanvragen vanuit de scholen en fungeert als doorgeefluik.

Wat heeft het gekost?

In deze paragraaf wordt het totaal van de baten en lasten per programmaliijn gepresenteerd. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de grootste / belangrijkste afwijkingen die gerelateerd zijn aan dit programma en op de investeringen uit het investeringsprogramma 2020.

Exploitatie

bedragen x € 1.000

	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Verschil
2. Leefbaar Venlo	Baten	49.680	36.687	74%	-12.993
	Lasten	91.838	78.584	86%	13.254
Saldo baten en lasten		-42.158	-41.897	99%	261
Onttrekkingen aan reserves	Baten	6.497	3.709	57%	-2.787
Toevoegingen aan reserves	Lasten	3.215	4.325	135%	-1.110
Saldo verrekening met reserves		3.282	-615	-19%	-3.897
Totaal resultaat programma		-38.876	-42.512	109%	-3.636

Bedragen x € 1.000

Middelen per Programmaliijn inclusief mutaties reserves	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Verschil
Bereikbaarheid	Baten	3.464	2.746	79%	-719
	Lasten	2.499	2.617	105%	-119
Subtotaal Bereikbaarheid		966	128	13%	-837
Dienstverlening	Baten	2.301	2.044	89%	-256
	Lasten	8.201	8.366	102%	-165
Subtotaal Dienstverlening		-5.901	-6.322	107%	-421
Omgeving	Baten	24.274	24.315	100%	41
	Lasten	40.952	44.209	108%	-3.257
Subtotaal Omgeving		-16.678	-19.894	119%	-3.216
Openbare orde en veiligheid	Baten	333	225	68%	-108
	Lasten	11.504	10.810	94%	694
Subtotaal Openbare orde en veiligheid		-11.171	-10.585	95%	586
Wonen	Baten	25.806	11.067	43%	-14.739
	Lasten	31.897	16.906	53%	14.991
Subtotaal Wonen		-6.092	-5.840	96%	252
Totaal resultaat programma		-38.876	-42.512	109%	-3.636

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Baten en lasten in de jaarrekening per programma".

bedragen x € 1.000

	Rekening 2020	Waarvan Covid-19	Rekening 2020 excl. Covid-19
Baten	40.397	1.246	39.151
Lasten	82.909	837	82.072
Saldo	-42.512	2.083	-44.595

Een nadere toelichting op bovenstaande tabel is opgenomen in de paragraaf Covid-19.

Restantkredieten

Bedragen x € 1.000

Kredieten programma 02	Kredietsoort	Krediet	Realisatie t/m 2019	Realisatie 2020	Restant krediet	Begrote uitgaven 2020	Prognose uitgaven 2020	% Gerealiseerd 2020 t.o.v. Begroot
Parkeerplaats Holland Casino	Uitbreiding	135	50		85	85		0%
Digitalisering dossiers	Uitbreiding	1.425	927	37	460	200	50	19%
Herinrichting woonwagenlocatie	Uitbreiding	4.575	1.983	951	1.641	1.310	1.310	73%
Verv.Verkeersreginstal. 2017	Vervanging	175	69	106		106	106	100%
Vastgoed investeringen 2017	Vervanging	455	109	33	312	346	200	10%
Park.reg.schilwijk.stadscentra	Uitbreiding	328	302	4	22	26	10	14%
Voertuigen service onderhoud	Vervanging	440	254		186	186		0%
Verv.verkeersreginstal.2018	Vervanging	437	42	354	41	395	395	90%
Vervanging speelplekken 2018	Vervanging	119	99		20	20	20	0%
Vastgoed investeringen 2018	Vervanging	393	151	48	194	242	193	20%
Stalling Hulsterweg	Uitbreiding	150			150			
Voertuigen cyclisch groen	Uitbreiding	400	38		362			
Vastgoed investeringen 2019	Vervanging	84		6	78	84	51	7%
Voertuigen/materieel 2019	Vervanging	590		526	64	330	49	159%
Verkeersreginstallaties 2019	Vervanging	380	3	223	154	377	253	59%
Cameratoezicht 2019	Vervanging	128		109	19	128	37	85%
Gemeenschap.VTH-applicatie	Uitbreiding	523	53	70	400	470		15%
Groenvoorzieningen 2020	Vervanging	650		157	493	250	113	63%
6 Voertuigen/materieel 2020	Vervanging	625			625			
Verkeersreginstallaties 2020	Vervanging	385		17	368	110	15	15%
Vastgoed investeringen	Vervanging	252		50	202	252	83	20%
Woonwagenloc.Kaldenkerkerweg	Vervanging	130			130	130	130	0%
Cameratoez.orde,handhavin.2020	Vervanging	103		7	96	103		7%
Speelvoorzieningen	Vervanging	100			100	50		0%
Landmeetapparatuur TPS 2020	Vervanging	27		17	10	27	27	64%
Totaal kredieten		13.010	4.082	2.713	6.215	5.226	3.040	52%

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Bijlage III Kredieten".

3. Grenzeloos Venlo

Inleiding

Het programma Grenzeloos Venlo bestaat uit vooral uit randvoorwaardelijke activiteiten voor andere programma's, een soort van smeerolieprogramma. Het programma is verdeeld in de onderdelen Regionale samenwerking, Public Affairs (PA) en de Duitslandagenda.

De regionale samenwerking in de regio Noord-Limburg is een samenwerkingsverband van de acht Noord-Limburgse gemeenten gericht op het realiseren van de opgaven en ambities benoemd in de Regiovisie Noord-Limburg 2040 – de gezondste regio - en het onderliggende uitvoeringsprogramma, de regionale investeringsagenda met de provincie Limburg en de Regiodeal met het Rijk.

Vanuit public affairs werken we aan de ontwikkeling van een relevant netwerk op verschillende niveaus, om uiteindelijk de voor de gemeente en de regio belangrijke thema's onder de aandacht te brengen van de andere bestuurlijke organen en deze te beïnvloeden. Om dit te bereiken zijn we actief in diverse externe netwerken, leggen we pro-actief relaties, en organiseren we en nemen we deel aan evenementen.

De activiteiten die onder de programmalijs 'Duitsland-agenda' vallen zijn op zichzelf ook een vorm van public affairs, maar gezien onze grensligging en de toegenomen aandacht voor Duitsland is dit als aparte programmalijs opgenomen.

Wat hebben wij bereikt?

De strategische (hoofd-)doelstelling/ ambitie van dit programma is om van een Venlo een gastvrije, internationaal georiënteerde gemeenschap te maken die nieuwkomers welkom heet en zich bewust is van haar bijzondere ligging op een belangrijke vervoersas naar Oost-Europa en aan de Duitse grens. Aan deze opgave is de positie van Venlo gekoppeld als centrumgemeente acterend over verschillende 'grenzen' (gemeentegrens, regiogrens, landsgrens) heen en op verschillende schaalniveaus.

De daarvan afgeleide doelstellingen zijn:

- a. betere regionale samenwerking
- b. aanjagen van de Duitslandaangelegenheden
- c. Externe netwerken beter benutten: Provincie, Rijk, Europa, NRW (in al zijn geledingen); eigen netwerken gebruiken om derden doelmatig te kunnen beïnvloeden, daartoe relaties met andere regio's te onderhouden en te ontwikkelen.

Derhalve kent het programma de volgende programmalijs (subdoelen):

- a. Regionale samenwerking
- b. Duitslandagenda
- c. Public affairs (het onderhouden en benutten van relaties met strategische partners en hogere overheden)

In de Strategische visie Venlo 2030 en in (eventuele deelvisies) is deze ambitie als volgt verwoord:

De internationale oriëntatie heeft zich tot in het heden eigenlijk, met afwisselend mindere goede en betere periodes, onverminderd voortgezet. In 2030 heeft Venlo deze positie verder uitgebouwd en heeft zich een leidende positie verworven binnen de Euregio en als leidende regio op het gebied van Cradle to Cradle, zelfs binnen Noord-West Europa. De van oudsher op Duitsland gerichte, internationale oriëntatie heeft een extra impuls gekregen door de economische ontwikkeling van de nieuwe EU-landen in Oost-Europa. De regio Venlo, als natuurlijke vestigingsomgeving voor internationale opererende ondernemingen, staat op het netvlies van de eigen (internationale) ondernemingen en wordt door hen ook uitgedragen. De uitstekende geografische ligging in de nabijheid van een aantal grote vliegvelden en aan een aantal belangrijke vervoersassen, maar zeker ook de internationaal georiënteerde arbeidsmarkt heeft hier aan bijgedragen. Waar mogelijk wordt vestiging van internationale ondernemingen gestimuleerd. De Venlose ambassadeurs binnen de diverse Europese en internationale fora doen hier van zich spreken en ook de organisatie van de gemeente is daar op ingesteld. Venlo draagt haar imago actief uit en is zichtbaar in de wereld.

Het hoofddoel van de Euregio is grensbarrières weg te nemen en grensoverschrijdende samenwerking tussen burger, bedrijven, overheden, onderwijsinstellingen en andere organisaties in het Nederlandse-Duitse grensgebied te bevorderen, en de identiteit van het gebied als samenhangende regio te versterken. Dit geldt overigens ook op het gebied van grensoverschrijdende veiligheid, openbare orde en gezondheid. De werkgroep De Grens heeft hier de afgelopen jaren al goed werk in verricht.

De verbinding als grensstad met het aangrenzende Duitse landsdeel Noordrijn-Westfalen is in verband met het economische verkeer van cruciaal belang. Ook het grote bezoekersaantal vanuit de Duitse regio en de daarbij behorende bestedingen bij de Venlose ondernemers is een belangrijke economische factor. Het is belangrijk dat Venlo deze positie binnen de Euregio verder uitbouwt en hierin een leidende rol gaat spelen. Hier zal de nadruk moeten worden gelegd op intensieve samenwerking en lobbyen van de aangesloten partijen richting de provincie, en de Nederlandse/ Duitse overheden en Brussel.

In 2020 is de strategische regiovisie 'De gezondste regio' vastgesteld evenals de regionale investeringsagenda. Met de samenwerkende gemeenten in Noord Limburg, het Rijk en de Provincie Limburg werden afspraken gemaakt in het kader van de Regiodeal Noord Limburg, waarvoor het Rijk inmiddels tot eind 2022 forse middelen beschikbaar heeft gesteld. Inmiddels wordt uitvoering gegeven aan de gemaakte afspraken.

De Corona-crisis met de lock-downs heeft het aantal contacten naar de Duitse buurgemeenten met name op het bestuurlijk niveau beperkt en speelden zich voornamelijk nog in het digitale circuit af. De Kommunalwahlen in NRW in september 2020 hebben geleid tot de verkiezing van een aantal nieuwe burgemeesters in de voor Venlo belangrijke gemeenten Straelen, Nettetal, Mönchengladbach en Düsseldorf. Eerste kennismaking met de nieuwe bestuurders was vrijwel

uitsluitend digitaal mogelijk. 2020 was het jaar waarop het vigerende meerjaren financieel kader van de Europese Commissie eindigde en een nieuw meerjaren financieel kader werd besloten. Dit nieuwe kader is nog niet operationeel door de corona pandemie. De huidige lopende projecten mogen tot het eerste kwartaal 2022 onder het oude kader worden afgerond.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

A Regionale samenwerking:

In 2020 is door de regio Noord-Limburg gewerkt aan de programmering van de eerste tranche van de regiodeal en aan de eerste enveloppe van de regionale investeringsagenda. Dat wil zeggen dat er in 2020 voor een totaal bedrag van €80 miljoen aan investeringen en projecten bijeen is gebracht, gefinancierd door het rijk, de provincie Limburg, onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke partners.

Daarnaast is het regiobureau ingericht en bemenst om aan de regionale opgave concreet invulling te kunnen geven. Ondanks de pandemie is deze ontwikkeling gewoon door gegaan en juist nu lijkt het moment waarop deze investeringen in potentie een welkome bijdrage kunnen leveren aan de brede welvaart in onze regio.

B Duitslandagenda

Euregio rijnt maas noord

Burgemeester Scholten heeft tot eind 2020 het voorzitterschap van de euregio bekleed en daarna het stokje overgedragen aan Oberbürgermeister Meyer van Krefeld. Hij blijft in de komende twee jaar nog wel vicevoorzitter. Alle leden van het college B&W hebben zitting in de verschillende commissies van de euregio die het beste aansluit bij hun portefeuille. Er zijn voor de verschillende commissie impulsen gegeven hoe deze zich in de komende periode zouden kunnen ontwikkelen, met een inhoudelijk perspectief. De Venlose inzet heeft daarbij tot nieuwe samenwerkingsverbanden geleid onder andere op het gebied van grensoverschrijdende crisisbeheersing en veiligheid.

De euregio heeft de nieuwe euregio-visie vastgesteld, als leidraad voor de komende jaren en het nieuwe meerjaren financieel kader van de Europese commissie.

Studium Generale

Medio 2020 werd het project Studium Generale onder de titel Kennis Delen is vermenigvuldigen door de INTERREG commissie van de euregio goedgekeurd. Dit project beoogt om een grotere bekendheid te geven aan de verschillen en overeenkomsten tussen Krefeld en Venlo resp. Duitsland en Nederland door de organisatie van een achttal publieksbijeenkomsten. De uitvoering van dit project is vertraagd door de coronacrisis en moest anders worden georganiseerd. De uitvoering ervan is nu voorzien in 2021 en begin 2022.

Duitsland-Nederlandhuis

in 2020 werd het Duitsland-Nederland Huis geëffectueerd met een proefperiode van 2 jaar. De Bibliotheek Venlo ontwikkelt dit voor de gemeente. Hiervoor werd subsidie verleend. Begin 2021 wordt een tussenevaluatie opgeleverd.

Stedenband met Krefeld

De samenwerking met Krefeld ontwikkelde zich steeds verder en uit zich in een grotere betrokkenheid bij verschillende ontwikkelingen over en weer (zie ook onder het onderdeel Public affairs).

Onderwerpen en projecten waaraan gewerkt werd, waren: het Interbestuurlijk Programma, het project Studium Generale, de bijeenkomsten van de gemeenschappelijke raads werkgroep Krefeld Venlo, Fietsroute Krefeld Venlo (aansluiting bij de Greenport Bikeway en de Radschnellwegnetz Krefeld Ruhrgebiet. In het Healthy Buildingsnetwork is Krefeld ook de eerste partner.

Samenwerking Duitse Buurgemeenten

De Kommunalwahlen in Nordrhein Westfalen hebben tot gevolg gehad dat in een aantal Duitse buurgemeenten nieuwe burgemeesters gekozen zijn: Straelen, Nettetal, Schwalmatal, Mönchengladbach en Düsseldorf. De kennismaking met deze bestuurders lijkt onder de contactbeperkingen als gevolg van de Corona crisis en de daarmee verbonden lockdowns.

C Public Affairs (inclusief derde geldstromen)

Interbestuurlijk Programma

Eind 2020 is het Interbestuurlijk Programma afgerond. Venlo heeft daarin deelgenomen in de proeftuin grensoverschrijdende economische ontwikkeling. De samenwerking in twee kennissessies heeft geleid tot het besef ook na de proeftuin met elkaar verder te willen werken met de ontwikkeling van een grensoverschrijdende economische actieagenda Noord-Limburg Niederrhein. De actieagenda moet bijdragen tot de groei van innovatie ecosystemen in de grensoverschrijdende regio.

Regionale Innovatie Strategie (RIS3)

Vanuit Venlo is 2020 de input voor de Limburgse steden gecoördineerd op de herijking van de RIS3. De RIS3 2014-2020 heeft aan de basis gestaan van de RIS3 2021-2027 en is doorontwikkeld, waarbij een keuze is gemaakt om in te zetten op vijf transities (energie, grondstoffen, klimaat, landbouw en voeding & gezondheid) en het bereiken van maatschappelijke impact. Met deze doorontwikkeling wordt beoogd niet alleen een economische maar ook daadwerkelijk maatschappelijke impact te realiseren. Daarom zal in de uitvoering de focus liggen op ontwikkeling toepassing en opschaling van innovaties op de transities en nieuwe vormen van het organiseren van innovaties. Deze strategie vormt de basis voor diverse subsidiestromen die voor onze gemeente en stakeholders belangrijk zijn.

TEN-T revisie

In 2020 is ook gewerkt aan het leveren van input op nationaal en Europees niveau over de revisie van het zogenaamde Europese TEN-T netwerk. Dit TEN-T netwerk is bepalend voor de prioriteiten qua investeringen en het verlengde daarvan ook de bijbehorende subsidieprogramma's.

Succesvolle subsidie projecten

In 2020 zijn ook de nodige subsidies succesvol aangevraagd en toegekend. Een mooi voorbeeld hiervan is de subsidie voor de havenvisie als onderdeel van een internationaal consortium bestaande uit meerdere havens die deze subsidie hebben aangevraagd. De gemeente is in dit traject actief geweest in het agenderen van het concept dat achter het project (koppeling met Europese thema's

als Green Deal etc) op Europees niveau en heeft ook in de verdere totstandkoming van het project een cruciale rol gespeeld. Naast het pionieren vanuit Venlo hebben de Provincie Limburg en Topcorridors ook een belangrijke rol gehad in totstandkoming van de aanvraag.

Aardgasvrije wijken

Minister Ollongren maakte maandag 26 oktober bekend dat de gemeente Venlo 7,6 miljoen subsidie krijgt voor het Programma Aardgasvrije Wijken. De belangrijkste redenen waarom de subsidie aan Venlo is verleend, komen in het kort op het volgende neer:

- De integrale aanpak; Venlo kijkt niet alleen naar de energieopgave, maar ook naar klimaatadaptatie en circulariteit.
- De keuze voor een innovatieve aanpak; aquathermie met de Maas als bron
- De samenwerking met andere partijen.

De subsidie is verleend om bestaande woningen en andere gebouwen in Hagerhof-Oost aardgasvrij te maken, maar ook een stuk tegemoet te komen aan de proceskosten en de activiteiten die gericht zijn op nieuwe natuur (klimaatadaptatie) en nieuw gebruik (circulariteit). Hoe het geld precies wordt besteed en wat dit betekent voor de bewoners van de wijk, wordt de komende periode in de Kopgroep Wijkaanpak verder uitgewerkt.

Expo Real

Deelname aan de Expo Real vond niet plaats aangezien deze uitsluitend digitaal plaatsvond met kennissessies. De mogelijkheid tot netwerken was in niet gegeven.

Wat heeft het gekost?

In deze paragraaf wordt het totaal van de baten en lasten per programmaliijn gepresenteerd. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de grootste / belangrijkste afwijkingen die gerelateerd zijn aan dit programma en op de investeringen uit het investeringsprogramma 2020.

Exploitatie

bedragen x € 1.000

	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Vershil
3. Grenzeloos Venlo	Baten	2.656	2.615	98%	-41
	Lasten	1.932	1.768	92%	164
Saldo baten en lasten		724	847	117%	123
Onttrekkingen aan reserves	Baten				
Toevoegingen aan reserves	Lasten		212		-212
Saldo verrekening met reserves			-212	0%	-212
Totaal resultaat programma		724	635	88%	-89

Bedragen x € 1.000

Middelen per Programmaliijn inclusief mutaties reserves	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Verschil
Regionale samenwerking	Baten	2.656	2.615	98%	-41
	Lasten	1.932	1.980	102%	-48
Subtotaal Regionale samenwerking		724	635	88%	-89
Totaal resultaat programma		724	635	88%	-89

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Baten en lasten in de jaarrekening per programma".

bedragen x € 1.000

	Rekening 2020	Waarvan Covid-19	Rekening 2020 excl. Covid-19
Baten	2.615		2.615
Lasten	1.980		1.980
Saldo	635		635

Een nadere toelichting op bovenstaande tabel is opgenomen in de paragraaf Covid-19.

Restantkredieten

Bedragen x € 1.000

Kredieten programma 03	Kredietsoort	Krediet	Realisatie t/m 2019	Realisatie 2020	Restant krediet	Begrote uitgaven 2020	Prognose uitgaven 2020	% Gerealiseerd 2020 t.o.v. Begroot
Geen kredieten van toepassing								
Totaal kredieten								

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Bijlage III Kredieten".

4. Welvarend Venlo

Inleiding

Het programma Welvarend Venlo is de economische motor binnen het gemeentelijke programmamanagement. Het behouden en versterken van goede lokale economische omstandigheden draagt bij tot een welvarende gemeente, wat zich uit in bedrijvigheid en werkgelegenheid. Essentiële netwerken zoals Crossroads Limburg en Brightlands Campus Greenport Venlo hebben voor dynamiek binnen de speerpuntsectoren gezorgd. In ruimtelijke zin zijn de Venlose werklocaties en Tradeports economische hotspots, wat een fundament voor de economie heeft gevormd. De thema's kennisinfrastructuur & arbeidsmarkt, (innovatieve) economie en mobiliteit doorsnijden de economische sectoren en de gebiedsgerichte benadering. Dit zijn de drie programmalijnen binnen het programma Welvarend Venlo waarover verantwoording over 2020 wordt afgelegd.

Wat hebben wij bereikt?

De centrale ambitie van dit programma (en ook zo benoemd in de begroting 2020) is om van Venlo een stad te maken in een regio met een brede, duurzame en innovatieve economische basis, die excelleert op de cross-overs tussen een beperkt aantal economische terreinen en op het gebied van mobiliteit, met als hoofddoel om ook in 2030 te zorgen voor voldoende werkgelegenheid, bereikbaarheid en (lokale en regionale) koopkracht. Specifiek gericht op het versterking van het middelbaar en hoger beroepsonderwijs, verbetering van de bovenkant van de arbeidsmarkt, optimalisering van dynamiek tussen economische sectoren en netwerken, gebieden en thema's, alsook vergroting van bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

In algemene zin hebben we zoveel mogelijk gedaan als toegezegd in de begroting en onze doelen bereikt, ondanks dat we te maken kregen met veranderende behoeften van het economisch middelveld als gevolg van de coronacrisis. We hebben met bestaande capaciteit en budget passend en pragmatisch ingespeeld op deze veranderende behoeften, door in samenwerking met het middelveld, werk met werk te maken. We hebben daar waar nodig accenten verlegd en enkele activiteiten die (tijdelijk) niet of nauwelijks effectief waren (nog) niet uitgevoerd.

Vanuit de programmalijn **onderwijs- en kennisinfrastructuur** hebben we met de doorontwikkeling van Venlo studentenstad en de realisatie van de bachelor Gezondheid bij Fontys een belangrijke bijdrage geleverd aan het vasthouden en aantrekken van hoogopgeleide mensen voor de stad en de regio.

Terugkijkend naar de begroting 2020 dan zien we dat voor de programmalijn **economie** expliciet aandacht is besteed aan realisatie van een aantal projecten benoemd in het (integrale) Economisch Uitvoeringsprogramma (EUP). Een concreet programma voor het brede economische speelveld, gericht op economische structuurversterking. In hoofdzaak binnen de programmalijnen economie en mobiliteit zijn meerdere projecten uit het EUP gerealiseerd. Ook zijn er enkele projecten op het gebied van retail (programma Centrumstad Venlo) en circulariteit (programma Circulaire en

Duurzame Hoofdstad) geïnitieerd. Voor de realisatie van de projecten is co-financiering opgehaald en samenwerking georganiseerd. Hieraan ligt een meerjarig convenant tussen Ondernemend Venlo en de gemeente Venlo ten grondslag. Deze samenwerking is adequaat en kansrijk gebleken, waarbij gezamenlijke doelen zijn bereikt.

Om ook naar de toekomst de kwaliteit van de bedrijventerreinen te kunnen blijven borgen is de BIZ bedrijventerreinen verlengd met vijf jaren en uitgebreid naar twintig Venlose bedrijventerreinen, wat een fundamentele basis biedt voor publiek-private samenwerking.

De verkoop van bedrijvenkavels binnen het Werklandschap Greenport Venlo verloopt nog steeds zeer voorspoedig, dit draagt bij versterking van de regionale economie door het creëren van werkgelegenheid en kennisontwikkeling.

Op het gebied van **mobiliteit** streven we naar het vergroten van de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid, en het verduurzamen van mobiliteit. Voor het vergroten van de bereikbaarheid wordt continu ingezet op verbetering van de strategische infrastructuur (weg, water en spoor) in samenspraak met hogere overheden, bedrijfsleven en infrastructuurpartners. Hiervoor is een havenvisie opgeleverd die inzet op de multimodale bereikbaarheid over water. Tevens is, naar aanleiding van het interpellatiedebat met de raad, ook de spoorvisie opgeleverd met daarin aandacht voor zowel personen als goederenvervoer. Onder de naam Trendsportal is het stakeholdersnetwerk uitgebreid en is de visie en bijbehorend projectenprogramma herijkt. Hierin onder meer het uitvoeringsplan verkeersveiligheid en meerdere duurzame mobiliteitsprojecten.

Ook is specifiek vanuit alle drie de programmaliijnen een actieve bijdrage geleverd aan de Regiovisie Noord-Limburg, om daarmee de "**Gezondste Regio**" te worden. Dit met inbegrip van de Regionale Investeringsagenda en de Regiodeal, inclusief de Fieldslabs. De diverse activiteiten bevinden zich veelal nog in de opstartfase, desalniettemin is proactief bijgedragen.

In de begrotingsmonitor 2020 zijn acht indicatoren opgenomen. Van de meeste indicatoren zijn (nog) géén gegevens voor 2020 beschikbaar. De enige uitzondering hierop vormt de indicator 'Co-financiering regionale innovatieprojecten'. Deze indicator geeft de verhouding weer tussen de verleende innovatiesubsidies en de totale investeringsomvang van de projecten. In 2020 bedroeg deze indicator 46%. Dat betekent dat de totale investeringssom (inclusief cofinanciering) van alle projecten ongeveer twee keer zo groot was als de verleende innovatiesubsidies. De voorgaande drie jaren lag deze verhouding tussen de 5 en 15% (ambitie: 15%). In hoeverre de in het algemeen positieve trends bij de andere indicatoren zich hebben voortgezet in 2020 is door de coronacrisis moeilijk in te schatten.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Voor het programma Welvarend Venlo geldt dat de behaalde resultaten in 2020 passen binnen de centrale ambitie en diverse resultaten over 2020 zijn bereikt zoals in de begroting 2020 is voorgenomen. Per programmaliijn wordt een niet limitatieve opsomming verzorgd van de (kaderstellende) resultaten.

Programmalijs kennisinfrastructuur & arbeidsmarkt

In de begroting 2020 is toegezegd dat zou worden ingezet op de realisatie van hybride opleidingen ter verdere versterking van de samenwerking van bedrijven en het beroepsonderwijs en als onderdeel van het opleidingscontinuüm. Daarin zijn we geslaagd. In september 2020 is het traject hybride opleidingen Techniek gestart. Daarnaast is de Bachelor Gezondheid gerealiseerd, met formele goedkeuring door de minister van OCW en goedkeuring opleidingscontent door NVAO (Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie). De bachelor start in september 2021. Tegelijkertijd is Venlo Studentenstad doorontwikkeld, met een accent op maatschappelijke verbreding en ingezet op gezamenlijk communicatieplan.

In het kader van de verdere doorontwikkeling van de Brightlands Campus Greenport Venlo is de capaciteit business development met Brightlands Campus Greenport Venlo pragmatisch opgepakt en is gestart met de realisatie van 2 nieuwe gebouwen, het Bighthouse en Brightworks.

Programmalijs economie

In de begroting 2020 is aangegeven welke activiteiten uit het Economisch Uitvoeringsplan (EUP) in 2020 zouden worden opgestart en/of uitgevoerd. Zo zouden we inzetten op de EUP-projecten het verbeteren van de uitstraling van bedrijventerreinen (1) en op herstructurering en verduurzamen van bedrijventerreinen (2). In 2020 is daartoe het subsidietraject Duurzame Bedrijventerreinen Ondernemend Venlo opgestart en toegekend en zijn wij tot de Stichting Duurzame Bedrijventerreinen toegetreden. Concreet is gestart met de projecten "Voortzetting/ opschaling Pilot Noorderpoort Duurzaam" en "Verbetering uitstraling bedrijventerreinen". Daarnaast zijn zoals toegezegd regiobranding en acquisitie voortgezet, net als de economische lobby en externe profilering. In dit kader hebben we ook actief deelgenomen aan het project Grensraking dat onder leiding van Fontys is uitgevoerd. Doel van dit project is om de grensligging van de stad Venlo verder uit te nutten.

Ter bevordering van innovaties in het MKB en ter versterking van de relatie binnenstad en campusomgeving is met concrete pilots met diverse ondernemers invulling gegeven aan de cross-over tussen de toerisme- en de agrofoodsector. Hiermee is tegelijkertijd een fundament gelegd voor een toekomstgericht businessplan voor een platform agrotourisme.

Programmalijs mobiliteit

Ook voor deze programmalijs geldt dat de in de begroting 2020 toegezegde activiteiten zijn opgepakt, maar nog niet allemaal afgerond. Zo is weliswaar de verbetering van de havenvoorzieningen ten behoeve van scheepvaart nog niet gerealiseerd, maar zijn wel de havenvisie voor industriehaven met uitvoeringsagenda vastgesteld, waarin deze fysieke verbeteringen een plek hebben gekregen. En zijn er twee subsidies gehonoreerd die realisatie mogelijk gaan maken: de garantstelling voor de Grubbenvorsterweg (€ 500.000) en de Europese bijdrage uit het Connecting Europe Facility (CEF) voor de uitbreiding van de Bargeterminal en het onderliggende wegennet nabij de haven (€ 4.200.000). De beoogde aanpassingen van de Grubbenvorsterweg zijn verder in planvorming. Ook het EUP-project "Uitbreiding truckparking James Cookweg" (3) loopt nog door. In 2020 is de businesscase afgerond, de erfpacht-overeenkomst met de exploitant getekend en het

ontwerp-bestemmingsplan vastgesteld. Ook voor het EUP-project "Last mile en bereikbaarheid bedrijventerreinen" (4) zijn de afgesproken activiteiten uitgevoerd en ondergebracht in de Regionale Investeringsagenda. Voor de overige toezeggingen in de begroting, waaronder het interregproject E-Smartech, pilot Mobie geldt dat zij actief zijn opgepakt en/of doorlopen, maar dat er nog géén concrete resultaten te benoemen zijn. Tot slot is kunnen we melden dat in het najaar de Railterminal Tradeport-Noord is geopend - na oplevering van de aankomst- en vertreksproen in het voorjaar.

Wat heeft het gekost?

In deze paragraaf wordt het totaal van de baten en lasten per programmaliijn gepresenteerd. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de grootste / belangrijkste afwijkingen die gerelateerd zijn aan dit programma en op de investeringen uit het investeringsprogramma 2020.

Exploitatie

bedragen x € 1.000

	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Vershil
4. Welvarend Venlo	Baten	5.502	3.959	72%	-1.543
	Lasten	10.421	10.099	97%	322
Saldo baten en lasten		-4.919	-6.140	125%	-1.221
Onttrekkingen aan reserves	Baten	317	213	67%	-104
Toevoegingen aan reserves	Lasten	70	65	93%	5
Saldo verrekening met reserves		247	148	60%	-99
Totaal resultaat programma		-4.672	-5.992	128%	-1.320

Bedragen x € 1.000

Middelen per Programmaliijn inclusief mutaties reserves	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Vershil
Economie	Baten	3.989	2.696	68%	-1.293
	Lasten	7.592	6.065	80%	1.527
Subtotaal Economie		-3.603	-3.369	93%	234
Kennisinfra en arbeidsmarkt	Baten	265	88	33%	-177
	Lasten	681	396	58%	285
Subtotaal Kennisinfra en arbeidsmarkt		-416	-308	74%	108
Mobiliteit	Baten	1.565	1.388	89%	-177
	Lasten	2.218	3.703	167%	-1.485
Subtotaal Mobiliteit		-653	-2.315	355%	-1.662
Totaal resultaat programma		-4.672	-5.992	128%	-1.320

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Baten en lasten in de jaarrekening per programma".

bedragen x € 1.000

	Rekening 2020	Waarvan Covid-19	Rekening 2020 excl. Covid-19
Baten	4.172		4.172
Lasten	10.164	207	9.957
Saldo	-5.992	207	-6.199

Een nadere toelichting op bovenstaande tabel is opgenomen in de paragraaf Covid-19.

Restantkredieten

Bedragen x € 1.000

Kredieten programma 04	Kredietsoort	Krediet	Realisatie t/m 2019	Realisatie 2020	Restant krediet	Begrote uitgaven 2020	Prognose uitgaven 2020	% Gerealiseerd 2020 t.o.v. Begroot
Geluidwerende maatr a73/a74	Uitbreiding	15.000	10.182	218	4.600	1.000	1.000	22%
Multimodale Ontw.industriehave	Uitbreiding	13.859	382		13.477			
Multimodale Ontw.railterminal	Uitbreiding	4.656	2.555		2.101	2.101		0%
GVVP 2016	Uitbreiding	2.873	1.250	-118	1.742	223	30	-53%
GVVP 2018	Uitbreiding	450	45	58	347	75	50	78%
BV Deelnemingen Greenport	Uitbreiding	22.417	21.277	197	943	120	197	164%
Brightlands Campus Greenport	Uitbreiding	4.400		2.200	2.200	4.400	2.200	50%
Uitbr.truckpark.James Cookweg	Uitbreiding	3.000		83	2.917	650	650	13%
Aanpas.Grubbenvorsterweg	Uitbreiding	2.600		25	2.575	300	50	8%
Havenvoorziening scheepvaart	Uitbreiding	500		20	480	100	50	20%
Ontsluiting Brightlands campus	Uitbreiding	125			125	125	50	0%
Herstructurering Bedrijventer.	Uitbreiding	50		50		50	50	100%
Totaal kredieten		69.930	35.691	2.733	31.506	9.144	4.327	30%

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Bijlage III Kredieten".

5. Centrumstad Venlo

Inleiding

De ambitie van het programma 'Centrumstad Venlo' is om Venlo het bestuurlijke, culturele en economische kloppend hart te maken van de regio. De stad en het stedelijk centrum moeten de juiste mix van woon-, werk- en leefmilieus bieden met een breed en divers palet aan voorzieningen en kwaliteiten. Venlo moet daarnaast blijven verjongen en streven naar demografische diversiteit en balans qua opleidings- en inkomensniveau.

Vanuit dit programma wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de hoofdogaven van de Strategische visie 2030 en meer in het bijzonder aan het daarin benoemde thema 'Centrum Euregio: Hoofdstad en vitaal hart'.

Vanuit het coalitieprogramma 'Samen Venlo veranderen' wordt met dit programma primair aangesloten bij de thema's 'Projecten' en 'Kunst en cultuur'. Ook wordt invulling gegeven aan de gewenste nieuwe rol en houding van de gemeente inzake de af te ronden majeure projecten met een kritische blik op de kosten.

Venlo werkt bovenstaande ambitie uit langs drie programmalijnen met als doel de centrumfunctie van Venlo vanuit een solide en sterke basis te verbreden en daarmee robuust te maken, waarin ook volop aandacht is voor dat wat Venlo bijzonder en uniek maakt. Aan de hand van deze programmalijnen is in één oogopslag duidelijk met welk doel een activiteit of middel wordt ingezet om de aantrekkingskracht van Venlo te versterken.

Wat hebben wij bereikt?

De ambitie is om van Venlo het bestuurlijk, cultureel en economisch kloppend hart te maken van de regio. Het stedelijk centrum van Venlo is het vanzelfsprekende middelpunt voor het stedelijk wonen, werken en leven van bewoners, ondernemers en bezoekers, nu en in de toekomst.

Venlo werkt bovenstaande ambitie uit langs drie programmalijnen met als doel de centrumfunctie van Venlo vanuit een solide en sterke basis te verbreden en daarmee robuust te maken, waarin ook volop aandacht is voor dat wat Venlo bijzonder en uniek maakt. Aan de hand van deze programmalijnen is in één oogopslag duidelijk met welk doel een activiteit of middel wordt ingezet om de aantrekkingskracht van Venlo te versterken.

1. De basis sterk houden

Venlo biedt de stad en regio het stedelijk centrum voor burger, ondernemer en bezoeker een basisaanbod van voorzieningen, faciliteiten en uitstraling op het gebied van stedelijk wonen, werken en leven.

2. Verbreden en robuust maken

Venlo bouwt aan een stabiel en robuust draagvlak voor het stedelijk wonen, werken en leven door te stimuleren wat ons sterker maakt en te voorkomen wat ons verzwakt.

3. Verdiepen en onderscheiden

Venlo zet in op een onderscheidend profiel van het stedelijk centrum in de regio en daarbuiten om de aantrekkingskracht van Venlo te versterken naar bewoners, ondernemers en bezoekers.

Een belangrijke opgave is gelegen in de demografische ontwikkeling van onze stad en de regio. Als Venlo wil kunnen profiteren van de wel haast onstuitbare structurele trend van 'de trek naar de stad' zal het blijvend moeten werken aan het creëren van een zekere mate van 'grootstedelijkheid'. Positief is de positie van het Venlose centrum als het enige stedelijke woon-, werk- en leefmilieu binnen een verder overwegend rurale regio. Dit biedt unieke ontwikkelkansen, maar vraagt ook voortdurend om balanceren en keuzes maken. Uiteindelijk 'stemmen' nieuwe bewoners - maar ook huidige bewoners- nu eenmaal met hun voeten, een loyale binding met een stad of regio is helaas minder vanzelfsprekend geworden. Als het aanbod niet toereikend (meer) is, verhuist men net zo makkelijk naar een andere woonplaats. De stad in het algemeen, maar het stedelijk centrum in het bijzonder moet de juiste mix van woon- en werk en leefmilieus bieden met een breed en divers palet aan voorzieningen en kwaliteiten. Venlo moet dan blijven verjongen en streven naar demografische diversiteit en balans qua opleidings- en inkomensniveau.

De overkoepelende opgaven zijn het beste samen te vatten als het boeien en binden van jonge mensen en hoger opgeleiden met een rijk palet aan regionale en stedelijke voorzieningen, rustend op een sterke basis en een onderscheidend karakter. Kenmerkend zijn het meerjarige karakter en de complexiteit en dynamiek van de opgaven.

In het coalitieakkoord Venlo 'Samen Venlo Veranderen 2018 – 2022' zijn de bestaande ambities voor het programma bevestigd en wordt de rol van Venlo als sterke regionale centrumstad onderschreven. Daarnaast wordt vanuit deze rol gestreefd naar het beter benutten van de regionale samenwerkingsverbanden onder andere op het gebied van duurzaamheid, werkgelegenheid, cultuur en toerisme.

In 2020 zijn via de Stadspeiling voor het eerst de hoofdindicatoren voor de verschillende programmaliijnen getoetst. Uit deze representatieve steekproef blijkt dat 4 op de 5 bewoners het aanbod van voorzieningen in de binnenstad (incl. Maaswaard en Kazerne Kwartier) in de pas vindt lopen met het verwachtingspatroon hierover. Het ambitieniveau is hiermee bereikt, echter waakzaamheid is geboden om de huidige basis sterk te houden. Ook de onderliggende

indicatoren binnen de programmalijn 'De basis sterk houden' tonen een positieve ontwikkeling, voor zover de cijfers tot op heden bekend zijn. Ook is het lastig om de invloed van Corona op deze indicatoren te bepalen, omdat een referentie voor een dergelijke situatie ontbreekt. Wel zien we de leegstand van detailhandel in het stedelijk centrum weer oplopen en verder van het ambitieniveau geraken. Voor 2021 en 2022 zal vanuit het Transformatiefonds dan ook primair ingezet worden op het terugdringen van deze leegstand, zowel in de binnenstad als in de stadsdeelcentra van Tegelen en Blerick.

Voor de programmalijn 'Verbreden en robuust maken' is ook voor het eerst de hoofddindicator getoetst. De helft van de bewoners vindt de binnenstad een plek waar men op een andere manier kan wonen, werken en leven dan in omliggende wijken en dorpen. Voor deze indicator is nog geen ambitieniveau vastgesteld, desondanks kan deze score nog niet tot tevredenheid stemmen. Venlo wil in de binnenstad graag een stedelijk woon-, werk- en leefmilieu creëren in aanvulling op het bestaande aanbod in stad en regio met als doel de stedelijk georiënteerde doelgroepen aan Venlo te binden en/of vast te houden. De gebiedsontwikkelingen en projecten in de binnenstad -zoals Q4, Maaswaard, Museumkwartier en Kazerne Kwartier - zijn nog grotendeels in uitvoering en zullen moet bijdragen aan dit bijzondere profiel. De onderliggende indicatoren laten wel al een positieve ontwikkeling zien; de WOZ-waarde is in 2020, in het verlengde van de landelijke trend, wederom toegenomen in de binnenstad. De ontwikkeling van de gemiddelde WOZ-waarde geeft een beeld van de waardering van het stedelijk centrum als woon-, werk- en leefmilieu. De omzetontwikkeling van detailhandel, horeca en dienstverlening in 2020 is pas later in 2021 beschikbaar, maar verwachting zal deze uit de pas lopen met de positieve ontwikkeling van de afgelopen jaren als gevolg van Corona.

Ook binnen de programmalijn 'Verdiepen en onderscheiden' worden de inspanningen om bewoners (en bezoekers) regelmatig te verrassen en het onderscheidend karakter te versterken, gewaardeerd. Het merendeel van de bewoners onderkent dit, echter het ambitieniveau wordt nog niet gehaald. Op de onderliggende indicatoren zijn de ambitieniveaus in het vizier. De aanstaande investeringen in de openbare ruimte op basis van de Agenda Groen & Water en de Integrale Visie Openbare Ruimte met veel aandacht voor vergroening, water en erfgoed zal een positief effect hebben op de waardering van de openbare ruimte. De indicator voor het aantal overnachtingen is in 2020 niet representatief als gevolg van Corona, desondanks is het aanbod verder verbreed en verruimd met enkele Bed & Breakfast-accommodaties en een vernieuwd stadshotel aan de Keulsepoort.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Onze ambities en doelstellingen reiken verder dan het begrotingsjaar 2020. Om deze langere termijn ambities waar te kunnen maken, hebben we op hoofdlijnen de volgende inspanningen in 2020 geleverd.

Voor *Programmaliijn 1 | De basis sterk houden* zijn de belangrijkste resultaten:

- Voor zowel de kernwinkelgebieden van Blerick en Tegelen als de binnenstad van Venlo lag in 2020 de focus op het toekomstbestendiger maken van de winkelgebieden, onder andere door een structurele borging van het centrummanagement (middels cofinanciering) en het tegengaan van leegstand.
- Het merendeel van de publieksgerichte ondernemingen in onze stad heeft grote hinder ondervonden van de maatregelen tegen het coronavirus. Een groot deel van deze bedrijven (zoals winkels, horeca en dienstverleners) moest tijdelijk zelfs haar deuren sluiten. Samen met ondernemerscollectieven, brancheverenigingen en centrummanagers is een economie brede aanpak uitgevoerd ter ondersteuning van de getroffen sectoren, zoals ook beschreven in het programma *Welvarend Venlo*. Voor het programma *Centrumstad Venlo* gaat het daarbij met name om een detailhandel en horeca gerelateerde aanpak met een extra impuls centrummanagement en -marketing. En daarnaast om kwaliteitsverbeteringen in de binnenstad en de kernwinkelgebieden Blerick en Tegelen. De impuls centrummanagement en -marketing haakt ook aan op het project "Actieve rol spelen in Venlo Partners" uit het Economisch Uitvoeringsprogramma, zoals ook beschreven bij het programma *Welvarend Venlo*.
- In 2019 is samen met Venlo Partners een traject ingezet om samen (vastgoed)partners en ondernemers tot een uitvoeringsgericht en integraal toekomstbeeld voor de binnenstad te komen. Dit traject heeft in 2020 verder vorm gekregen en zal naar verwachting in het eerste half jaar van 2021 worden afgerond. Doordat dit traject, mede door het coronavirus, nog niet is afgerond is in 2020 nog geen begin gemaakt aan een nieuwe retailnota (detailhandel, horeca en reclame).
- Voor de culturele basisinstellingen Theater De Maaspoort, Kunstencentrum Venlo en de Bibliotheek Venlo is in 2020 een Benchmark uitgevoerd. Daarin zijn de prestaties in verhouding tot het subsidiebudget van onze instellingen afgezet tegen vergelijkbare voorzieningen in vergelijkbare steden in Nederland. In de Benchmark werd geconcludeerd dat de culturele partners uitzonderlijke prestaties leveren voor het subsidiebudget. Ten aanzien van de bibliotheek werd geconcludeerd dat het subsidiebudget te laag is voor dienstverlening aan een stad met de omvang van Venlo. Op basis van deze uitkomst heeft de gemeenteraad met ingang van 2021 het subsidiebudget voor de bibliotheek structureel met € 140.000,- verhoogd zodat ook in de stadsdelen de wettelijke taken beter uitgevoerd kunnen worden.
- In 2020 werd een nieuwe cultuurvisie door de gemeenteraad vastgesteld : Het Cultureel Vermogen van Venlo. Met de uitvoering van de cultuurvisie willen we cultuur inzetten als middel om doelen in andere domeinen, mede te realiseren. Een sterke basisinfrastructuur is daarvoor noodzakelijk. Daarnaast is het belangrijk om de culturele talenten in Venlo door middel van projectgelden te kunnen stimuleren om zich in te zetten voor het realiseren van gemeentelijke doelen. De gemeenteraad heeft voor de uitvoering van de cultuurvisie de

beschikbare projectbudgetten met € 80.000,- verhoogd. Hiermee wordt ook beoogd projecten voor beeldende kunst te stimuleren.

- De culturele sector werd in 2020 hard getroffen door de coronacrisis, derhalve zijn diverse acties ondernomen om de culturele infrastructuur overeind te houden in deze moeilijke tijd.

Voor *Programmalijn 2 | Verbreden en robuust maken* zijn de belangrijkste resultaten:

- Voor het Kazerne Kwartier is na vaststelling van de stedenbouwkundige visie in januari 2020 de markt benaderd om een propositie in te dienen. Op basis van de proposities zijn uiteindelijk 3 marktpartijen geselecteerd, waarmee de gemeente de ontwikkeling vorm wil geven. Samen met die marktpartijen is in het najaar een start gemaakt om te komen tot een gezamenlijk ontwikkelplan en is de samenwerking tussen partijen tot stand gebracht. Deze samenwerking wordt nog bekrachtigd in een samenwerkingsovereenkomst (SOK) als opmaat voor de realisatie / koopovereenkomsten.
- In Q4 zijn voor de locatie Aan de Stadsmuur de ontwikkelplannen geactualiseerd en is de tijdelijke parkeerplaats ontmanteld. Aan de projectontwikkelaar is de omgevingsvergunning voor in totaal 72 stadswoningen en appartementen verleend. Met Woonwenz is een koopovereenkomst gesloten voor de bouw van 34 sociale huurappartementen. De locatie Helschriksel is middels een 'Right to Challenge' gegund aan een lokale ontwikkelcombinatie in de vorm van collectief particulier opdrachtgeverschap. Het voor de locatie Bastion Lichtenberg, samen met de huidige gebruikers, opgestelde ontwikkelscenario is in uitvoering. De nieuwe parkeergarage in het Blok van Gendt is gereed en in gebruik genomen. In Q4 is na een aanbesteding de herinrichting van de Lage Loswal opgestart en de aanbesteding voor de restauratie van de voormalige stadsmuur opgepakt. als gevolg van een lange periode van hoogwater is de oplevering eind 2020 enigszins vertraagd. De oplevering is nu voorzien in het voorjaar van 2021.
- In de gebiedsontwikkeling Maaswaard is gestart met de bouw van 32 stadswoningen op de locaties Veilingstraat en Chocoladefabriek. Oplevering van de woningen en het openbaar gebied is gepland in Q1 van 2021. Voor de locatie Stadskantoor is een koopovereenkomst gesloten met ontwikkelende partijen. De omgevingsvergunning voor 95 sociale huur appartementen en 5 stadswoningen is verleend. Geplande bouwstart is Q1 2021 met een bouwtijd van ca. 1 jaar.
- Op de locatie Arsenaal is vooruitlopend op het brede parkeeronderzoek met betrekking tot een nieuwe garage werd – voor de tussenliggende periode - gekozen voor een tijdelijke garage. Na een succesvolle aanbesteding is deze inmiddels in aanbouw. Tevens wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar een garage onder het Julianapark.
- Tot slot is medewerking verleend aan diverse initiatieven van uiteenlopende omvang van derden die bijdragen aan het versterken en robuust maken van het stedelijk centrum als woon-, werk en leefgebied.

Voor *Programmaliijn 3 | Verdiepen en onderscheiden* zijn de belangrijkste resultaten:

- In het Museumkwartier zijn wederom grote stappen gezet om tot realisatie te komen van een hoogwaardig educatief en cultureel cluster. 2020 stond in het teken van de verbouw van het postkantoor tot het nieuwe Museum van Bommel van Dam. Naar verwachting wordt in het voorjaar 2021 de verbouw afgerond en opgeleverd. Daarna kan het museum beginnen met de verdere inrichting daarvan. Voor de buitenruimte van het Museumkwartier is een herinrichtingsvoorstel ontworpen met als inzet een aangenaam verblijfsgebied en het versterken van de groen en parkfunctie. In dit proces hebben diversen belanghebbenden geparticipeerd. De voorbereiding van de nieuwe inrichting heeft enige vertraging opgelopen. Mede als gevolg van de op voorhand geraamde meerkosten is in de begroting 2021 een extra krediet van € 500.000,= vastgesteld. Als gevolg van een geraamde De uitvoering is voorzien vanaf Q1 2021.
- Voor het voormalige pand van het Museum van Bommel van Dam is met behulp van een aanbesteding een herbestemming gevonden. Na verbouw en inrichting zal in 2022 het horeca-concept SJUUL Venlo zich vestigen in het pand.
- Bij de herinrichting van de Lage Loswal zijn de kadefaciliteiten vernieuwd, waardoor de toegankelijkheid van het stedelijk centrum voor watertoerisme sterk wordt verbeterd. In het voorjaar wordt de heringerichte Lage Loswal opgeleverd.
- In de centra worden vastgoedeigenaren gestimuleerd om leegstaand of leegkomend erfgoed te transformeren tot hoogwaardige woningen en herstel van historische gevels. In 2020 is een aanvang gemaakt met voorbereidende werkzaamheden (onderzoeken en ontwerpen) ten behoeve van herstel van gevels in de Gasthuisstraat en de hoek Vleesstraat/Markt. Tevens is de herbestemming en transformatie van enkele middeleeuwse panden in de binnenstad (Markt 24, Parade 26) afgerond. Vanwege Corona is de daadwerkelijke uitvoering van gevelherstel in de Gasthuisstraat tijdelijk geparkeerd. De verwachting is dat de uitvoering in 2021 wordt opgepakt en dat het restantkrediet vervolgens kan worden ingezet.
- In 2020 is het evenementenbeleid 2020 – 2023 vastgesteld. De nadruk ligt vooral op het ondersteunen van het huidige evenementenaanbod, niet op het vergroten van het aanbod. Verder is de verduurzaming van de bestaande evenementen een belangrijk onderdeel. Een van de doelen van het beleid is om de communicatie en samenwerking tussen de inwoners, ondernemers én organisatoren te versterken.

Wat heeft het gekost?

In deze paragraaf wordt het totaal van de baten en lasten per programmaliijn gepresenteerd. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de grootste / belangrijkste afwijkingen die gerelateerd zijn aan dit programma en op de investeringen uit het investeringsprogramma 2020.

Exploitatie

bedragen x € 1.000

	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Verschil
5. Centrumstad Venlo	Baten	12.066	9.896	82%	-2.170
	Lasten	17.472	16.926	97%	545
Saldo baten en lasten		-5.406	-7.031	130%	-1.625
Onttrekkingen aan reserves	Baten				
Toevoegingen aan reserves	Lasten	7.903	6.971	88%	932
Saldo verrekening met reserves		-7.903	-6.971	88%	932
Totaal resultaat programma		-13.309	-14.002	105%	-693

Bedragen x € 1.000

Middelen per Programmaliijn inclusief mutaties reserves	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Verschil
De basis sterk houden	Baten	1.036	604	58%	-431
	Lasten	11.833	12.130	103%	-297
Subtotaal De basis sterk houden		-10.798	-11.525	107%	-728
Verbreden en robuust maken	Baten	10.865	9.127	84%	-1.738
	Lasten	12.906	11.226	87%	1.681
Subtotaal Verbreden en robuust maken		-2.041	-2.099	103%	-58
Verdiepen en onderscheiden	Baten	165	164	100%	-1
	Lasten	635	541	85%	93
Subtotaal Verdiepen en onderscheiden		-470	-377	80%	93
Totaal resultaat programma		-13.309	-14.002	105%	-693

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Baten en lasten in de jaarrekening per programma".

bedragen x € 1.000

	Rekening 2020	Waarvan Covid-19	Rekening 2020 excl. Covid-19
Baten	9.896	348	9.548
Lasten	23.897	270	23.627
Saldo	-14.002	618	-14.620

Een nadere toelichting op bovenstaande tabel is opgenomen in de paragraaf Covid-19.

Restantkredieten

Bedragen x € 1.000

Kredieten programma 05	Kredietsoort	Krediet	Realisatie t/m 2019	Realisatie 2020	Restant krediet	Begrote uitgaven 2020	Prognose uitgaven 2020	% Gerealiseerd 2020 t.o.v. Begroot
Nieuwbouw stadskantoor	Uitbreiding	55.588	54.948	126	514	640	640	20%
FHK Infrastructuur	Uitbreiding	12.641	3.564	-1.929	11.007	898	898	-215%
Upgrading Maaspoort	Uitbreiding	8.540	7.967	3	571	573		1%
Kazernekwartier OR fase 1	Uitbreiding	11.789	2.943	19	8.827	636	636	3%
Kazernekwartier voorberkrediet	Uitbreiding	500	321	2	177			
Ondertunneling Vierpaardjes	Uitbreiding	45.000	876	4.103	40.020	2.100	2.100	195%
Verbetermaatregelen geb.MvBvD	Uitbreiding	9.082	1.693	2.346	5.043	3.250	3.250	72%
Lage Loswal 't Bat Herontw. Q4	Uitbreiding	3.700	1.055	1.866	779	2.645	2.645	71%
Inrichting o.r. Museumkwartier	Uitbreiding	1.500	172	175	1.153	1.328	303	13%
Wonen in erfgoed	Uitbreiding	275		161	114	150	125	107%
Totaal kredieten		148.615	73.539	6.872	68.204	12.220	10.597	56%

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Bijlage III Kredieten".

6. Circulaire en duurzame hoofdstad

Inleiding

Het klimaatvraagstuk is actueler dan ooit en staat centraal in het publieke debat en de media voor wat betreft de opgave. Deze opgave is fors en de weerrecords maken duidelijk dat er moet worden gehandeld. Het raadsprogramma Venlo Circulaire en Duurzame hoofdstad richt zich op de opgave om zowel de nationale, regionale als Venlose klimaatambities te verwezenlijken. De opgave wordt gerealiseerd met projecten in drie programmalijnen (energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit). Dit raadsprogramma heeft een directe relatie met alle andere raadsprogramma's. Enerzijds vanuit de noodzaak en wettelijke opgave om te verduurzamen en anderzijds vanuit de kansen die verduurzaming biedt onder meer rondom gezondheid, leefbaarheid en circulaire economie.

Wat hebben wij bereikt?

Hoofddoel van het programma is om van Venlo een toekomstbestendige gemeente te maken die kansen benut in de energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit. Om dit te bewerkstelligen zijn in 2020 resultaten behaald op weg naar:

- Zekerheid van energie en warmte uit hernieuwbare en schone (lokale) bronnen in Venlo
- Een groene, leefbare en veilige stad die voorbereid is, zich verhoudt en aanpast op de klimaatverandering
- Een circulaire economie en onderscheidende samenleving die gekenmerkt wordt door groei zonder verlies, verspilling of belasting

In de begroting hebben we toegezegd dat we de aandacht gaan verleggen van innovatieve op zichzelf staande voorbeelden naar verbreden in actie en "doen" op grotere schaal. We zouden in 2020 voor massa zorgen (1), zorgen dat anderen meedoen (2) en faciliteren en ondersteunen (3). We zijn daar grotendeels in geslaagd. In algemene zin hebben we zoveel mogelijk gedaan als was toegezegd in de begroting en onze doelen bereikt, maar door de coronacrisis liep een aantal participatieve projecten en processen vertraging op. Desondanks heeft de keuze van Venlo om naast People, Planet en Profit, 'Plezeer' toe te voegen, er voor gezorgd dat steeds meer inwoners, bedrijven en instellingen de kansen zijn gaan benutten in de energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit. Hier is het echter niet bij gebleven, er zijn ook veel uitvoeringsprojecten opgestart. De subsidieaanvraag voor de pilotwijk gas(t) vrije wijk Hagerhof is gehonoreerd, er is gestart met klimaatwijkakkoorden, het duurzaamheidsloket is geopend en de subsidieregeling voor duurzaamheidsmaatregelen is succesvol in de markt gezet. Dit zijn in het oog springende voorbeelden van projecten die bijdragen aan de hiervoor gestelde ambitie en doelstellingen. Deze (tussen)resultaten zijn bereikt, ondanks dat de rijksoverheid nog geen duidelijkheid heeft gegeven

over de (financiële) middelen die beschikbaar worden gesteld om de gemeentelijke opgaven tot 2050 uit te kunnen voeren.

In de begrotingsmonitor 2020 waren voor dit programma nog géén indicatoren opgenomen, omdat er een grote mate van onzekerheid bestond over welke indicatoren landelijk consequent en consistent zouden worden gemonitord en dus beschikbaar zouden komen en blijven. In 2020 is hierover meer zekerheid gekomen en is er voor dit programma een set standaardindicatoren op- en vastgesteld.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Algemeen deel

In 2020 zijn de randvoorwaarden voor uitvoering in het relatief nieuwe programma op orde gebracht. Communicatie heeft daarbij top prioriteit gekregen. Naast voorbereidende activiteiten is het resultaat zichtbaar via de website Morgen in Venlo. In 2020 zijn ook actief externe initiatieven programma breed opgespoord en inhoudelijk en financieel ondersteund. Ook is een samenwerkingsconvenant met de lokale energie coöperatie overeengekomen. Ten behoeve van het vergroten van interne organisatorische slagkracht is een invoeringsprogramma gestart om kansen op gebied van duurzaamheid en circulariteit binnen andere programma's te vergroten. Om de transitie bottom up tot stand te brengen is ambtelijk met drie wijken / dorpen een concept duurzaamheidsakkoord (wijkklimaatakkoorden) opgesteld. Met deze aanpak is in verbinding met verenigingen, scholen, instellingen en inwoners een collectieve verantwoordelijkheid en actiebereidheid voor de programmaopgave gerealiseerd.

Voor wat betreft **geluidskwaliteit** is er een saneringsprogramma opgesteld en bij het ministerie van I&W ingediend om in Tegelen 140 woningen ten gevolge van wegverkeerslawaai te kunnen saneren. Ook zijn alle resterende woningen die nog gesaneerd moeten worden (A-lijst en B-lijst) in kaart gebracht. Op basis van deze inventarisatie is bij het ministerie van I&W een projectsubsidie aangevraagd om in aanmerking te komen voor het nader onderzoeken van 771 woningen met een geluidbelasting op de gevel van 63 dB(A) en hoger. Vanwege de komst van de Omgevingswet was dit tevens ook de laatste mogelijkheid om nog een aanvraag voor projectsubsidie in te dienen. Tenslotte heeft het college een besluit genomen over het Meerjarenprogramma Geluidsanering (MJPG) Spoor.

Luchtkwaliteit

Om duurzame mobiliteit te stimuleren zijn er 2 aanbestedingstrajecten uitgevoerd. Een aanbesteding om onze ambtelijke kilometers te verduurzamen door het inzetten van elektrische deelmobiliteit (e-cars en e-bikes) en de tweede Europese aanbesteding was gericht op het uitbreiden van het aantal publieke laadpalen in de openbare ruimte op basis van de NAL (Nationale Agenda Laadinfrastructuur) onder leiding van de provincie Noord-Brabant. Daarnaast heeft de provincie Limburg een projectsubsidie toegekend voor het uitvoeren van de pilot "Slim Laden" (opslaan van energie via zonnepanelen, opgeslagen in een accu voor het laden van elektrische auto's en e-bikes). Tenslotte zijn initiatieven en aanvragen getoetst op en geadviseerd over het aspect luchtkwaliteit.

Bodemkwaliteit

Er is een vervolgstap gemaakt met het (beter) beschikbaar maken van bodeminformatie: -rapporten, -besluiten, -meldingen. In 2021 zal dit een verder vervolg krijgen. Eén van de voorbereidingsinitiatieven nodig om burgers en bedrijven in het licht van de aankomende Omgevingswet (denk daarbij vooral aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet) zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn.

Programmatisch Energietransitie

Binnen de programmatisch energietransitie staan twee kernthema's centraal (energie en warmte). De Regionale energiestrategie heeft inzicht opgeleverd over de investeringsprojecten van grootschalige energieopwekking vanuit de rol van lokale overheid met partners. In 2020 is een start gemaakt om een afwegingskader voor wind en zon te ontwikkelen met actieve input en betrokkenheid van (netwerk) partners. Voor wat betreft het onderdeel warmte is de transitievisie warmte verfijnd en doorontwikkeld in een definitieve versie. Naast beleidsvoorbereiding is ook gestart met het opdoen van ervaringen in een wijkaanpak. Hiervoor is met succes een subsidie verworven in het kader van de rijksstimuleringsregeling van proefwijken. Deze pilot in Hagerhof is eind 2020 gestart en zal nog meerdere jaren uitvoering vragen.

Programmatisch Klimaatadaptatie

Binnen deze programmatisch zijn activiteiten uitgevoerd om de effecten van de klimaatverandering te voorkomen of te beperken. Hiervoor is een aanpak van risicodialogen voorbereid om knelpunten op te lossen in de vitale infrastructuur. Ook is geïnvesteerd in de preventieve aanpak. Met het vaststellen van het beleidskader Agenda Groen & Water is de meerjarige aanpak en strategie van deze programmatisch vastgelegd en voorbereid voor uitvoering.

Programmatisch Circulair

In deze programmatisch staat de transitie naar een volledige circulaire economie in 2050 centraal. De opgave is omvangrijk en raakt veel verschillende beleidsterreinen. Met het inhoudelijk sturen op het circulaire bouwen binnen de C2C woonwijk in t Ven worden belangrijke ervaringen opgedaan die als voorbeeldaanpak kan dienen voor andere bouwopgaven. Met deze en andere voorbeelden wordt ook actief bijgedragen aan het onderscheidende profiel van Venlo als circulaire en duurzame hoofdstad.

Wat heeft het gekost?

In deze paragraaf wordt het totaal van de baten en lasten per programmatisch gepresenteerd. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de grootste / belangrijkste afwijkingen die gerelateerd zijn aan dit programma en op de investeringen uit het investeringsprogramma 2020.

Exploitatie

bedragen x € 1.000

	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Verschil
6. Circulaire en duurzame hoofdstad	Baten	930	688	74%	-242
	Lasten	4.355	3.337	77%	1.018
Saldo baten en lasten		-3.425	-2.649	77%	776
Onttrekkingen aan reserves	Baten	1.047	889	85%	-158
Toevoegingen aan reserves	Lasten	842	894	106%	-52
Saldo verrekening met reserves		206	-5	-2%	-211
Totaal resultaat programma		-3.219	-2.654	82%	565

Bedragen x € 1.000

Middelen per Programmaliijn inclusief mutaties reserves	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Verschil
Circulariteit	Baten	765	495	65%	-270
	Lasten	1.465	1.103	75%	362
Subtotaal Circulariteit		-700	-608	87%	92
Energietransitie	Baten	661	600	91%	-60
	Lasten	1.281	1.175	92%	106
Subtotaal Energietransitie		-621	-575	93%	46
Klimaatadaptatie	Baten	552	481	87%	-71
	Lasten	2.450	1.952	80%	498
Subtotaal Klimaatadaptatie		-1.898	-1.470	77%	427
Totaal resultaat programma		-3.219	-2.654	82%	565

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Baten en lasten in de jaarrekening per programma".

bedragen x € 1.000

	Rekening 2020	Waarvan Covid-19	Rekening 2020 excl. Covid-19
Baten	1.577		1.577
Lasten	4.231		4.231
Saldo	-2.654		-2.654

Een nadere toelichting op bovenstaande tabel is opgenomen in de paragraaf Covid-19.

Restantkredieten

Bedragen x € 1.000

Kredieten programma 06	Kredietsoort	Krediet	Realisatie t/m 2019	Realisatie 2020	Restant krediet	Begrote uitgaven 2020	Prognose uitgaven 2020	% Gerealiseerd 2020 t.o.v. Begroot
Geen kredieten van toepassing								
Totaal kredieten								

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Bijlage III Kredieten".

Algemene middelen

Inleiding

Het overzicht algemene middelen bevat de baten en lasten die niet rechtstreeks toewijsbaar zijn aan een van de zes inhoudelijk programma's. Het overzicht algemene middelen is geen programma en gaat daarom ook niet in op de beantwoording van de vragen 'Wat willen we bereiken?' en 'Wat gaan we daarvoor doen?'

Een toelichting op de algemene middelen is opgenomen in het jaarrekeningdeel van voorliggende jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

Bedragen x € 1.000

	Baten / Lasten	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Vershil
Algemene middelen	Baten	296.123	314.488	106%	18.365
	Lasten	53.340	51.321	96%	2.019
Saldo baten en lasten		242.782	263.166	108%	20.384
Onttrekkingen aan reserves	Baten	9.537	10.060	105%	523
Toevoegingen aan reserves	Lasten	13.876	16.399	118%	-2.523
Saldo na verrekening met reserves		-4.339	-6.339	146%	-2.000
Totaal resultaat Algemene middelen		238.443	256.828	108%	18.384

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in het onderdeel: "Baten en lasten in de jaarrekening per programma".

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

bedragen x € 1.000

	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	%	Vershil
Baten				
Financiering	10.454	10.757	103%	303
Lokale heffingen	40.972	41.508	101%	536
Overheadkosten	169	1.032	610%	862
Overige alg dekkingsmiddelen	9.537	10.068	106%	531
Uitkeringen gemeentefonds	244.527	261.183	107%	16.656
Totaal baten	305.659	324.548	106%	18.888
Lasten				
Financiering	11.821	8.699	74%	3.121
Lokale heffingen	1.329	1.595	120%	-265
Overheadkosten	38.979	40.101	103%	-1.122
Overige alg dekkingsmiddelen	14.614	17.325	119%	-2.710
Post onvoorzien	473		0%	473
Vennootschapsbelasting				
Totaal lasten	67.216	67.720	101%	-504
Saldo algemene dekkingsmiddelen	238.443	256.828	108%	18.384

Overheadkosten en overige algemene dekkingsmiddelen; € 0,7 miljoen nadelig

Het nadeel op overheadkosten word grotendeels bepaald door niet ingevulde vacatureruimte, (langdurig) ziekte en meer beheer in vastgoed worden minder declarabele uren gemaakt op projecten dan dat is voorzien in de begroting.

Onvoorzien

Conform de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen bedraagt de post onvoorzien bij de primitieve begroting jaarlijks € 539.000. Met de vaststelling van voornoemde nota is tevens een beleidsuitgangspunt voor de post Onvoorzien vastgesteld: de onttrekkingen uit de post Onvoorzien zijn direct gekoppeld aan de effectuering van de geïdentificeerde risico's.

Onderstaand de specificatie van de aanwending van de post onvoorzien:

Raadsvergadering	Besluit	Omschrijving	Programma	Bedrag
16-12-2020	RB 2020-069	Vloeren Stads Kantoor en parkeergarage (515 Finrap 2020)	AM	€ 66.000
Totaal				€ 66.000

bedragen x € 1.000

	Rekening 2020	Waarvan Covid-19	Rekening 2020 excl. Covid-19
Baten	324.548	314	324.234
Lasten	67.720	785	66.935
Saldo	256.828	1.099	255.728

Een nadere toelichting op bovenstaande tabel is opgenomen in de paragraaf Covid-19.

Restantkredieten

Bedragen x € 1.000

Kredieten algemene middelen	Kredietsoort	Krediet	Realisatie t/m 2019	Realisatie 2020	Restant krediet	Begrote uitgaven 2020	Prognose uitgaven 2020	% Gerealiseerd 2020 t.o.v. Begroot
Migratie Content Management 20	Vervanging	50			50	50		0%
Websitebeheer 2020	Vervanging	150		5	145	14	14	36%
Sociaal Intranet	Vervanging	24	9	8	7	15	8	53%
Proj.Inform.beh.op Orde (Prio)	Uitbreiding	1.226	25	210	991	492	375	43%
Release JDEdwards Enterpr.One	Vervanging	125	94	24	7	31	31	77%
E-HRM	Vervanging	468	408	55	4	59	50	93%
De Commissaris	Vervanging	1.200	1.170	26	5	30	30	85%
Telefooncentr GT Connect 2020	Vervanging	270			270	270		0%
Luchtkwaliteitsmetingen	Uitbreiding	152		10	142	152	25	6%
Totaal kredieten		3.665	1.706	338	1.621	1.114	533	30%

Een nadere toelichting op bovenstaande tabellen is opgenomen in onderdeel: "Bijlage III Kredieten".